

ПЛАН ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ЖИВОТНАТА СРЕДИНА И СОЦИЈАЛНИТЕ АСПЕКТИ
за потпроектот
“Прилепско Езеро – Нови авантури, нови можности”

Прилеп, 2019

Содржина

1. ВОВЕД.....	3
2. ПОЛИТИЧКА, ПРАВНА И АДМИНИСТРАТИВНА РАМКА.....	4
2.1 ЈАВНИ КОНСУЛТАЦИИ ОКОЛУ ПЛАНОТ ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ЖИВОТНАТА СРЕДИНА И СОЦИЈАЛНИТЕ АСПЕКТИ ЗА ПРОЕКТОТ .	7
3. ОПИС НА ПРОЕКТОТ.....	9
3.1 ВОВЕД	9
3.2 ЛОКАЦИЈА НА ПРОЕКТОТ	9
3.3 ТЕХНИЧКИ И ТЕХНОЛОШКИ ОПИС НА АКТИВНОСТИТЕ	11
4. ОСНОВНИ ПОДАТОЦИ	23
5. ВЛИЈАНИЕ ВРЗ ЖИВОТНАТА СРЕДИНА.....	31
5.1 ЕМИСИИ	31
5.1.1 Емисии во воздухот.....	31
5.1.2 Загадување на водата.....	32
5.2 СОЗДАВАЊЕ И УПРАВУВАЊЕ СО ОТПАД.....	33
5.3 ЕМИСИИ ВО ПОЧВАТА	35
5.4 БУЧАВА И ВИБРАЦИИ	36
5.5 БИОДИВЕРЗИТЕТ (ФЛОРА И ФАУНА)	37
5.6 СОЦИЈАЛНИ ВЛИЈАНИЈА	38
6. МЕРКИ ЗА НАМАЛУВАЊЕ НА ВЛИЈАНИЈА	38
6.1 Воздух.....	38
6.2 Вода.....	38
6.3 Почва.....	39
6.4 БУЧАВА.....	40
6.5 ОТПАД.....	40
6.6 БИОДИВЕРЗИТЕТ (ФЛОРА И ФАУНА)	41
7. ПЛАН ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ЖИВОТНАТА СРЕДИНА И СОЦИЈАЛНИТЕ АСПЕКТИ	42
8. АКТИВНОСТИ ЗА СЛЕДЕЊЕ	78
9. УЛОГИТЕ И ОДГОВОРНОСТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПЛАНОТ ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ЖИВОТНА СРЕДИНА И СОЦИЈАЛНИТЕ АСПЕКТИ.....	84
10. ПРИЛОЗИ	85

1. ВОВЕД

Проектот за локална и регионална конкурентност (ПЛРК) е четиригодишна операција за инвестирање, поддржана од страна на Европската Унија, што користи фондови од ИПА 2 наменети за конкурентност и иновации во Македонија. Со ПЛРК ќе се управува како со хибриден труст фонд, ќе се состои од четири компоненти и ќе биде спроведен од страна на Светската банка и Владата на Република Северна Македонија. Проектот ќе овозможи средства за инвестирање и градење капацитети за поддршка на растот на секторот, за инвестирање во дестинации и создавање просперитет кај одредени дестинации. На регионално и локално ниво, проектот ќе поддржи одбрани туристички дестинации во земјата преку комбинација од техничка помош за подобрување на управувањето со дестинацијата, за инвестирање во инфраструктурата и инвестирање во поврзување и иновирање. Инвестирањето ќе биде извршено преку шема на грантови за регионалните туристички чинители, како на пример општините, институциите, НВО и приватниот сектор. Овој план за управување со животната средина и социјалните аспекти (ПУЖС) е подготвен за активностите што се извршени за потпроектот “Прилепско Езеро – Нови авантури, нови можности”. ПУЖС го претставува документот за животната средина кој се состои од опис на проектот, технички детали, обем, средина и локација, врз основа на што се проценуваат ризиците по животната средина и социјалните ризици и мерките за избегнување и ублажување на истите. Применувањето на мерките за ублажување на воочените ризици и проблеми што се наведени во ПУЖС е задолжително. ПУЖС е подготвен во согласност со Рамката за управување со животна средина и социјалните аспекти (РУЖС) на ПЛРК, според која се имплементира проектот. Сите активности од потпроектот мора да се спроведуваат во согласност со РУЖС и овој ПУЖС.

Прилепското Езеро е рекреативен центар од интерес на граѓаните, но и туристички мотив. Пејсажот се карактеризира со исклучително интересни и ретки геоморфолошки облици како дел од подрачјето на Маркови Кули и Трескавец, кои претставуваат белег на градот. Предвидената локација се наоѓа на оддалеченост од 6,2 км од центарот на градот Прилеп и околу 4 км од пунктот за болдеринг, а патот што води до неа често се користи од пешаци и велосипедисти. Околината на езерото изобилува со зимзелена шума и необработени ледини, но недостигаат соодветни дополнителни содржини кои ќе ја збогатат атрактивноста на локацијата.

Потпроектот предвидува подобрување на областа околу Прилепското Езеро, подобрување на пристапноста и инфраструктурата, како и промоција на самата атракција. Унапредувањето на областа опфаќа уредување на постоечка излетничка зона која се состои од пристапна улица со паркинг простор, плато со тераси, летниковци и урбана опрама, отворени спортски игралишта (за кошарка, ракомет и 2 за пинг-понг). Подобрувањето на пристапноста до Прилепското Езеро предвидува подобрување на постоечката велосипедска и пешачка патека со пропратни опрема и велосипедски паркинзи, патокази и сообраќајна сигнализација, како и нова секојдневна туристичка линија со автобуски превоз. За подобрување на туристичката понуда се предвидуваат активности за соработка со локалните и националните туристички агенции во однос на туризмот во иднина, со акцент врз Прилепското Езеро како туристичка атракција.

Авантуристичкиот туризам има потенцијал позитивно да ги трансформира луѓето, средините и економиите. Преку активностите во потпроектот ќе се придонесе за развој на авантуристичкиот туризам и тоа ќе имплицира подобрување на локалната конкурентност, бизнисите и вработувањата во дестинацијата.

2. Политичка, правна и административна рамка

Процесот на оцена на влијанието врз животната средина служи како примарен придонес во процесот на одлучување од страна на македонските власти, кои треба да го одобрат проектот пред истиот да биде спроведен од страна на општина Прилеп, додека Светска банка обезбедува финансиски средства за овој потпроект.

Национална правна рамка

Процедурата за оценка на влијанието врз животната средина е пропишана со Законот за животна средина – Службен весник бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08 и 83/09; 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 163/13, 42/14, 129/15 и 39/16 (Глава 11/ Членови 76-94), каде се транспонирани барањата од Директивите на ЕУ во врска со ОВЖС (EIA) (Директива 85/337/ЕЕС дополнета со Директиви 97/11/ЕС, 2003/35/ЕС и 2009/31/ЕС).

Процедурата започнува кога Инвеститорот (Корисник на потпроектот), кој има намера да спроведе проект, поднесува Писмо на намера во пишана и електронска форма до Министерството за животна средина и просторно планирање (МЖСПП – Сектор за животна средина), кој е одговорниот орган за целата постапка. Секторот за животна средина е обврзан да даде повратна информација за конкретното барање за тоа дали е или не е неопходно отпочнување на постапка за оцена на животна средина, како и изработување на Извештај за стратегиска оцена на животната средина (СОЖС), Студија за оцена на влијанието врз животната средина (ОВЖС) или Елаборат за заштита на животната средина.

Постапката за проверка е етапа во која МЖСПП утврдува дали треба да се спроведе или не СОЖС, ОВЖС или Елаборат за одреден проект. За развивање на проекти кои не припаѓаат на листата на проекти за кои мора да се спроведе ОВЖС процедура (мали проекти), неопходно е да се подготви Елаборат за заштита на животната средина – Извештај за оцена на влијанието врз животната средина (ОВЖС Извештај) (значајни за проектите од Категорија Б под СБ ОП 4.01 од Процедурата за оцена на животната средина).

Во текот на етапата за проверка како дел од Процедурата за ОВЖС, во случај на одлука дека нема потреба за Процедура за оценка на влијанието на животна средина, инвеститорот треба да ја разгледа процедурата за изготвување Елаборат за заштита на животната средина (Извештај за оценка на влијанието врз животната средина). Оваа процедура е задолжителна за мали проекти (пр. Реконструкција или изградба на локални улици и патишта, изградба на локални системи за водоснабдување, канализација и мали пречистителни станици – помали од 10000 жител еквиваленти, итн.), кои предизвикуваат краткотрајни и минорни негативни влијанија врз животната средина, како што е одредено во националното законодавство со два Правилника.

Следниве два Правилника ги наведуваат проектите за кои мора да се изготви Извештај за оцена на влијанието врз животната средина – Елаборат:

- Правилник за список на проекти за кои треба да се изготви Извештај за оцена на влијанието врз животната средина - Елаборат од страна на инвеститорот и Извештајот

треба да се усвои од Секторот за животна средина во склоп на Министерството за животна средина и просторно планирање (Сл. Весник бр. 36/12);

- Правилник за список на проекти за кои треба да се изготви Извештај за оценка на влијанието врз животната средина од страна на инвеститорот и Извештајот треба да се усвои од градоначалникот на општината или од градоначалникот на Град Скопје (Сл. Весник бр. 32/12).

Содржината на Елаборатот за заштита на животната средина (ОВЖС Извештајот) треба да биде во согласност со Правилникот за формата и содржината на Елаборатот (ОВЖС Извештајот) и со процедурите за усвојување на Извештајот за оценка на влијанието врз животната средина (Сл. Весник на РМ, бр. 123/12).

Елаборатот за заштита на животната средина (ОВЖС Извештајот) ги содржи главните карактеристики на проектните активности, главните негативни и позитивни влијанија врз животната средина идентификувани врз основа на основните податоци специфични за таа животна средина. Едноставната Програма за заштита на животната средина се состои од мерки за спречување, ублажување и компензирање на негативните влијанија врз сите елементи на животната средина кои треба да се развиваат во согласност со националната легислатива и докажаните меѓународни практики за животна средина. Во текот на изготвувањето и усвојувањето на Елаборатот за заштита на животната средина (ОВЖС Извештајот) не е пропишана јавна расправа (според националното законодавство).

Список на регулатива и документи за предложените мерки за менаџирање на животната средина:

1. Закон за животна средина (“Службен Весник на РМ” бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15 и 39/16);
2. Закон за управување со отпад (“Службен Весник на РМ” бр. 68/04, 71/04, 107/07, 102/08, 143/08, 09/11, 51/11, 123/12, 147/13, 163/13, 51/15, 146/15, 156/15, 192/15, 39/16 и 63/16);
3. Закон за заштита од бучава во животната средина (“Службен Весник на РМ” бр. 79/07, 124/10, 47/11, 163/13 и 146/15);
4. Закон за квалитет на амбиентен воздух (“Службен Весник на РМ” бр. 100/12, 163/13, 10/15 и 146/15);
5. Закон за заштита на природата („Службен Весник на РМ” бр. 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163/13, 41/14, 146/15, 39/16 и 63/16);
6. Закон за управување со пакување и отпад од пакување (“Службен Весник на РМ” бр. 161/09, 17/11, 47/11, 136/11, 6/12, 39/12, 163/13, 146/15 и 39/16);
7. Закон за безбедност и здравје при работа на РМ (Сл. Весник на РМ”, бр. .92/07, 136/11, 23/13 ,25/13 137/13, 164/13, 158/14, 15/15, 129/15 и 192/15)

8. Закон за води (“Службен Весник на РМ” бр. 87/08, 6/09, 161/09, 83/10, 51/11, 44/12, 23/13, 163/13, 180/14 и 146/15);
9. Закон за градење (“Службен Весник на РМ” бр. 70/13, 79/13, 137/13, 163/13, 27/14, 28/14, 42/14, 115/14, 149/14, 187/14, 44/15, 129/15, 217/15, 30/16, 31/16 и 39/16)
10. Закон за заштита и безбедност на работно место (“Службен Весник на РМ” бр. 92/07, 136/11, 23/13 и 25/13)
11. Закон за заштита на културно наследство („Службен Весник на РМ“ бр. 20/04, 71/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15, 192/15 и 39/16)

Според националното законодавство беа подготвени три Елаборати за заштита на животната средина, во врска со активностите опфатени со овој потпроект. Подолу се прикажани Одлуките за одобрување на елаборатите за заштита на животната средина:

- Одлука за одобрување на елаборат за заштита на животната средина за инфраструктурен проект за велосипедска патека од „Маркова Чешма“ до патот што води кон селото Присад катастарска општина Ореовец и катастарска општина Присад, Општина Прилеп – бр.10-127/2 од 09.05.2019 издадена од општина Прилеп (Прилог 1);
- Одлука за одобрување на елаборат за заштита на животната средина за проект за пристапен пат со паркинг за лесни моторни возила во согласност со Урбаниот план за катастарска општина Дабница, општина Прилеп – бр.10-78/2 од 12.03.2019 издадена од општина Прилеп (Прилог 2);
- Одлука за одобрување на елаборат за заштита на животната средина за кула електрична трафостаница и 10 (20) КВ далекувод поврзан со спортско рекреативен центар катастарска општина Дабница, општина Прилеп – бр.УП1-11/4 655/2019, издадена од Министерството за животна средина и просторно планирање на Република Северна Македонија (Прилог 3).

Политика за заштита на животната средина и социјална политика на Светска банка

Политиката за заштита на животната средина и социјалната политика на Светска банка се смета како камен-темелник на нејзината поддршка за одржливо намалување на сиромаштијата. Целта на оваа политика е да се спречи и ублажи непотребната штета врз луѓето и нивната животна средина во процесот на развој. Овие политики нудат насоки за СБ и позајмувачите при идентификација, подготвување и спроведување на програми и проекти. ОП 4.01 Оцена на животната средина (ОЖС) е еден од десетте еколошки, социјални и правни заштитни политики на СБ. ОВЖС се користи во СБ за да се идентификуваат, да се избегнат и/или да се ублажат потенцијалните негативни влијанија врз животната средина поврзани со кредитното работење. Целта на ОВЖС е да се подобри процесот на донесување одлуки, да се осигура дека опциите за проектот кои се разгледуваат се стабилни и одржливи, како и дека потенцијално засегнатите лица се соодветно консултирани. Политиката за оцена на животната средина од Светска банка и

препорачаното процесирање се опишани во **Оперативни политики (ОП) / Процедура на банката (ПБ) 4.01: Оценка на животната средина.**

Оваа политика се смета за политиката "чадор" на заштитните политики за животна средина на СБ. При подготовката на оваа документација се користат следните политики:

- Оперативната политика за оценка на животната средина (ОР 4.01, 1999, ревидирано во април, 2013 година);

- Оперативната политика за физичките културни ресурси (ОР 4.11, 2006);

- Оперативната политика за природните живеалишта (ОП 4.04, 2001), како и

правилата на СБ за објавување на информации детално опишани во Политиката за пристап до информации, последен пат ревидирана во јули 2015 год.,

ОП/ПБ на Светска Банка за природните живеалишта имаат за цел да осигураат дека инфраструктурните и други развојни проекти на СБ го земаат во предвид зачувувањето на биолошката разновидност, како и бројните услуги и производи поврзани со животната средина а кои природните живеалишта им ги овозможуваат на човечкото општество. Политиката строго ги ограничува условите под кои проектите поддржани од СБ може да ги оштетат природните живеалишта, т.е. земјишта и води каде сеуште се присутни поголемиот дел од автохтоните растителни и животински видови. Поточно, политиката на СБ забранува поддршка на проекти кои би довеле до значително губење или деградација на Критични природни живеалишта, а тоа се оние кои што се:

- законски заштитени;
- официјално предложени за заштита;
- незаштитени, но познати како со висока конзервациона вредност.

Во согласност со политиката на Светската банка за Пристап до информации, Јавни консултации и Објавувањето треба да се следат одредени постапки: Планот за управување со животната средина и социјалните аспекти ќе биде јавно објавен и достапен на веб-страната од Кабинетот на вицепремиерот за економски прашања/ Единица за спроведување на ПЛРК, веб-страната на општина Прилеп и на Агенцијата за промовирање и поддршка на туризмот и ќе служи како основен документ за одобрување.

2.1 Јавни консултации околу Планот за управување со животната средина и социјалните аспекти за проектот

Подготвениот **План за управување со животната средина и социјалните аспекти (ПУЖС)** за овој проект ќе биде дел од тендерската документација и договорот со Изведувачот (заедно со предмер пресметката), кој ќе биде задолжен за имплементација на предвидените мерки согласно Планот за ублажување и набљудување (дел од овој ПУЖС). Имплементацијата на предвидените мерки од овој ПУЖС е задолжителна за Изведувачот.

Согласно РУЖС – (Рамка за управување со животната средина), овој ПУЖС мора да се објави на англиски, македонски и албански јазик и да биде предмет на јавна консултација пред подгрантот да биде конечно одобрен. Штом драфт верзијата на ПУЖС ќе биде одобрена од страна на Експертот за животна средина од ЕСП (Единица за спроведување на проект) и Специјалистот за животна средина од СБ, истата ќе биде објавена на веб-страната на ЕСП (Кабинет на вицепремиерот за економски прашања), Агенцијата за промоција и поддршка на туризам и веб-страната на засегнатата општина (Општина Прилеп), каде што ќе остане достапна за јавноста барем 14 дена. Печатен примерок ќе биде достапен во Единицата за спроведување на проектот (Кабинет на вицепремиерот за економски прашања) и Општина Прилеп. Повикот за коментирање и учество во средбата за јавна консултација (со место и време) ќе оди заедно со ПУЖС. Средбата за јавна консултација ќе биде одржана во засегнатата општина кон крајот на периодот за консултации. Проактивно, Апликантот (Општина Прилеп) ќе ги информира и покани големите потенцијални чинители во проектот, вклучувајќи ги и локалните НВО, засегнатите заедници и општини непосредно и на соодветен начин. Поднесените коментари ќе бидат вклучени во Извештајот за јавното сослушување, што ќе биде дел од финалната верзија на ПУЖС. На тој начин, сите коментари од јавноста ќе бидат достапни за апликантите и тие ќе ги земат сите релевантни коментари и ќе ги опфатат одговорите и забелешките во финалниот ПУЖС.

ПУЖС мора да помине на јавна консултација на англиски, македонски и албански јазик. Имплементацијата на Планот за управување со животната средина и социјалните аспекти ќе овозможи навремено преземање на задолжителните мерки и ќе придонесе кон реализацијата на проектните активности без значајни влијанија врз животната средина.

Проактивно, Апликантот (Општина Прилеп) ќе ги информира и покани големите потенцијални чинители во проектот, вклучувајќи ги и локалните НВО, засегнатите заедници и општини непосредно и на соодветен начин. Во текот на јавната расправа, ќе биде назначено лице за контакт кое ќе прибира коментари и забелешки во врска со Планот за управување со животната средина и социјалните аспекти и тие ќе бидат вклучени во Извештајот за јавната дебата. На тој начин, коментарите и забелешките ќе бидат земени во предвид и ќе бидат дел од конечниот ПУЖС.

3. Опис на проектот

3.1 Вовед

По утврдениот туристички потенцијал на Прилепското езеро, општина Прилеп започна со подготовка на проектна документација со цел збогатување на туристичките понуди кои ги нуди Прилепското езеро. Постигањето на оваа цел е предвидено да се одвива преку: Задоволување на потребите и очекувањата на приоритетните пазарни сегменти и посетителите преку активности во рамки на туристичката локација; Подобрување на туристичката инфраструктура преку пристапност до туристичките локации за рекреација и одмор на потенцијалните посетители, и Промоција на туристичката локација преку дистрибуција на информации (печатени и електронски).

3.2 Локација на проектот

Спортско - рекреативниот комплекс се предвидува да се изгради во северозападниот крајбрежен појас на вештачкото езеро, во непосредна близина на постојниот мотел. Предвидената локација се наоѓа на оддалеченост од 6,2 км од центарот на градот Прилеп и околу 4,0 км од пунктот каде што се одржува Болдеринг меѓународниот натпревар.

Комплексот се наоѓа на надморска височина во интервал од 750 - 760 метри. Знаејќи дека градот Прилеп се наоѓа на надморска височина од 650 метри, висинската разлика од 100-120 метри не претставува проблем да се совлада пешачејќи или со велосипед.

Почетокот на велосипедската патека е од источниот излез од градот, поминува низ живописниот локалитет „Маркова Чешма“, од каде трасата продолжува долж локалниот пат се до јужниот крајбрежен појас на вештачкото езеро и се движи покрај карпестите варовнички падини на планината „Козјак“ до селото Подмол.

Во продолжение се дадени сателитски снимки на опфатот на Спортско – рекреативниот центар и трасата на велосипедската патека. (Слика 1 и Слика 2), како и табела со катастарските парцели кои влегуваат во границите на опфатот на Спортско – рекреативниот центар. Според документацијата за урбано планирање сите катастарски парцели опфатени од Спортско-рекреативниот центар се ненаселено градежно земјиште со цел спортска и рекреативна употреба. Сите катастарски парцели се во сопственост на Република Северна Македонија и корисникот нема потреба од експропријација на земјиште, како и пренамена на земјиште или измена во тековната употреба на земјиштето, или пак преселување на локалното население.

Слика 1 Сателитски приказ на опфатот на Спортско – рекреативниот центар

Табела 1 Катастарски парцели кои влегуваат во границите на опфатот на Спортско – рекреативниот центар

Број на КП	Култура/намена	Површина (м2)	Сопственост
1489	Градежно земјиште	10286	Република Северна Македонија
1490	Градежно земјиште	997	Република Северна Македонија
1485	Градежно земјиште	590	Република Северна Македонија
1484	Градежно земјиште	1773	Република Северна Македонија
1483	Градежно земјиште	2001	Република Северна Македонија
1482	Градежно земјиште	1959	Република Северна Македонија
1491	Градежно земјиште	2571	Република Северна Македонија
1492	Градежно земјиште	4597	Република Северна Македонија
1493	Градежно земјиште	2882	Република Северна Македонија
1476 (дел)	Градежно земјиште	2231	Република Северна Македонија
1495	Градежно земјиште	7228	Република Северна Македонија
1497	Градежно земјиште	5406	Република Северна Македонија
1499	Градежно земјиште	2731	Република Северна Македонија
1501/1	Градежно земјиште	1392	Република Северна Македонија
1501/2	Градежно земјиште	531	Република Северна Македонија
1500	Градежно земјиште	2384	Република Северна Македонија

Слика 2 Сателитски приказ на трасата на велосипедската патека

3.3 Технички и технолошки опис на активностите

ВЕЛОСИПЕДСКА ПАТЕКА

Постојна состојба: Локацијата предвидена за велосипедската патека се користи од велосипедисти за рекреација. Постоечката патека во најголем дел е несреден земјен пат без осветлување со што е ограничено движењето навечер. Оваа велосипедска патека е само еден дел од подолгата патека од 23 км околу Прилепско езеро и градот Прилеп која би се унапредила и користела во блиска иднина.

Ново-проектирана состојба: Локацијата за овој потпроект е во Катастарските општини (КО) Ореовец и Присад, Општина Прилеп, на надморска височина од 689 до 830 m. Истата почнува од локалитет "Маркова Чешма" па се до пристапниот пат за село Присад.

Трасата е со должина од околу 7300 m и по целата своја должина таа ќе биде унапреден постоечки земјен пат. Активностите предвидуваат асфалтна велосипедска патека со вкупна ширина на попречниот профил од максимум 3 m, осветлена по целата должина.

Површината на проектниот опфат изнесува околу 2,2 ha. Проектниот опфат кој е предмет на изработка на проект за инфраструктура - велосипедска патека, е дефиниран во рамки на

катастарски парцели кои носат катастарска култура/ намена јавен пат и се во сопственост на Република Северна Македонија: КО Ореовец (КП бр.4460/1, 3453, 3450 и 457-дел) и КО Присад (КП бр.3020).

Површината која е предмет на работа е постоен земјен пат. Во рамките на проектниот опфат не се евидентирани археолошки наоѓалишта, ниту недвижно архитектонско културно наследство.

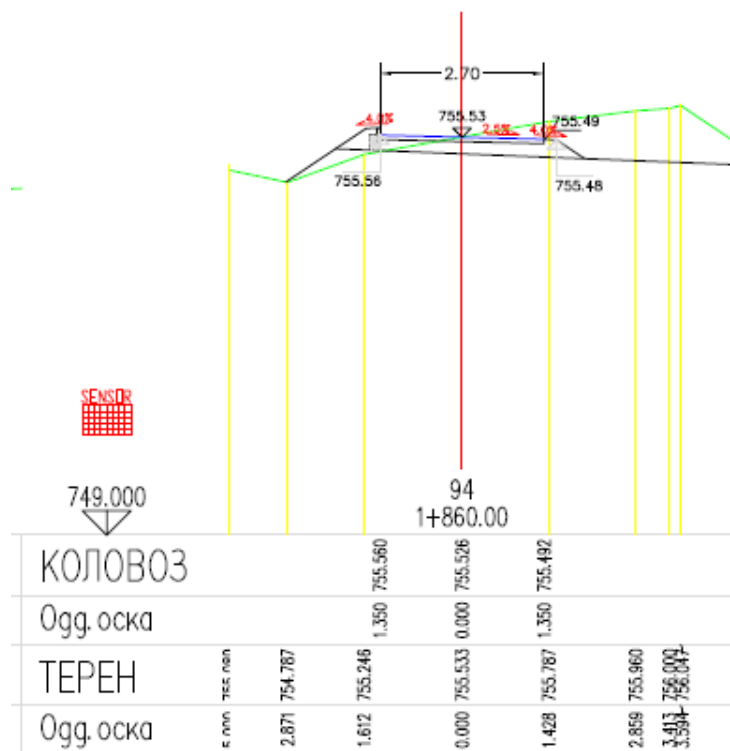
Теренот по кој поминува новопроектираната велосипедска патека е здрав, без видливи знаци на постојни клизишта, или клизишта кои евентуално би можеле да се појават. Категоризацијата на теренот (согласно стандардот ГН-200) е 3-та и 4-та категорија на земјиште (почва).

Во согласност со позитивната законска регулатива и во согласност со техничката документација (Проектот за инфраструктура), усвоени се следниве проектни елементи:

- Проектна брзина – 30 km/h
- Ширина на велосипедската патека - во согласност со условите од ПИ (Проект за инфраструктура), максимум 3,00 m
- Коловозна конструкција - Асфалтна конструкција

Сите останати елементи се во согласност со важечките технички норми и стандарди за проектирање на ваков тип на објекти.

Хоризонтално решение: Велосипедската патека е со вкупна должина од околу 7300 m. Хоризонталните кривини се така избрани да бидат во согласност со урбанистичката (просторна) документација, како и тоа да овозможува ефикасно и безбедно одвивање на сообраќајот.

Слика 3 Попречен пресек на велосипедската патека

Попречен пресек: Попречниот пресек на профилот е дефиниран со: Ширината на коловозот, која е во согласност со проектната документација, а и во склоп со постојната состојба на терен (Слика 3).

Усвоена коловозна конструкција за велосипедската патека: Патеката е асфалтирана со дебелина од 7 см, чакал слој со дебелина од 20 см и бетонски рабници 5/22/80 поставени на бетонски фундамент.

ПРИСТАПНА УЛИЦА СО ПАРКИНГ ЗА ЛЕСНИ МОТОРНИ ВОЗИЛА

Пристапниот пат и паркинг простор за лесни моторни возила и велосипеди предвиден за непречен пристап на посетителите до постоечкото излетничко место (идниот спортско рекреативен комплекс) се планира да се изгради во севернозападниот крајбрежен појас на вештачкото езеро, во непосредна близина на постојниот мотел, на оддалеченост од 6,2 km од центарот на градот Прилеп и на надморска височина во интервал од 755,60 – 760,66 метри.

Конкретната локација предвидена за пристапен пат со паркинг простор опфаќа повеќе делови од катастарски парцели: КП1565/3, КП1567/3, КП1583/1, КП1567/1, КП1566 и КП1565/1.

Постојна состојба: Локацијата предвидена за сообраќајница и паркинг простор е со правец на протегање север-југ и се наоѓа на неизградено земјиште во дел тампонирано, употребувано како постоечки пристап до моменталната паркинг локација. Оваа област веќе се употребува како паркинг простор за постоечко излетничко место, а со оваа инвестиција ќе се подобрат моменталните услови со цел полесен пристап до излетничкото и место за рекреација на сите посетители.

Новопроектирана состојба: Локацијата е со правец на протегање север-југ. Влезот во паркинг просторот за лесни моторни возила и велосипеди е предвиден од страна на постојниот регионален пат Р1312 Прилеп - Извор – Велес од западната страна.

Во склоп на техничката документација на Основниот проект е изработен и Електротехнички проект со кој се разработува осветлувањето на паркинг просторот и конкретната сообраќајница.

Предвидена е влезна - пристапна улица со ширина од 6,0м и должина од 34,60м. Предвидено е свртување кон лево со станбена улица со слеп завршеток. Истата е со ширина од 5.5 м (2х2,75м).

На почетокот на станбената улица (составен дел од пристапната улица) предвидено е приклучување кон паркинг простор предвиден за 20 лесни моторни возила и едно паркинг место за лица со инвалидитет. Паркингот е предвиден паралелно на станбената улица и е со ширина од 15,5м и должина од 47,3м. Пристапот од пристапната улица кон паркинг просторот е предвиден преку станбената улица со ширина од 5,5м', радиус на хоризонтална кривина од 8м' и продолжен наклон со должина од 19,3м и пад од 5,18% од точка 3 (759,00) кон точка 2 (758,00).

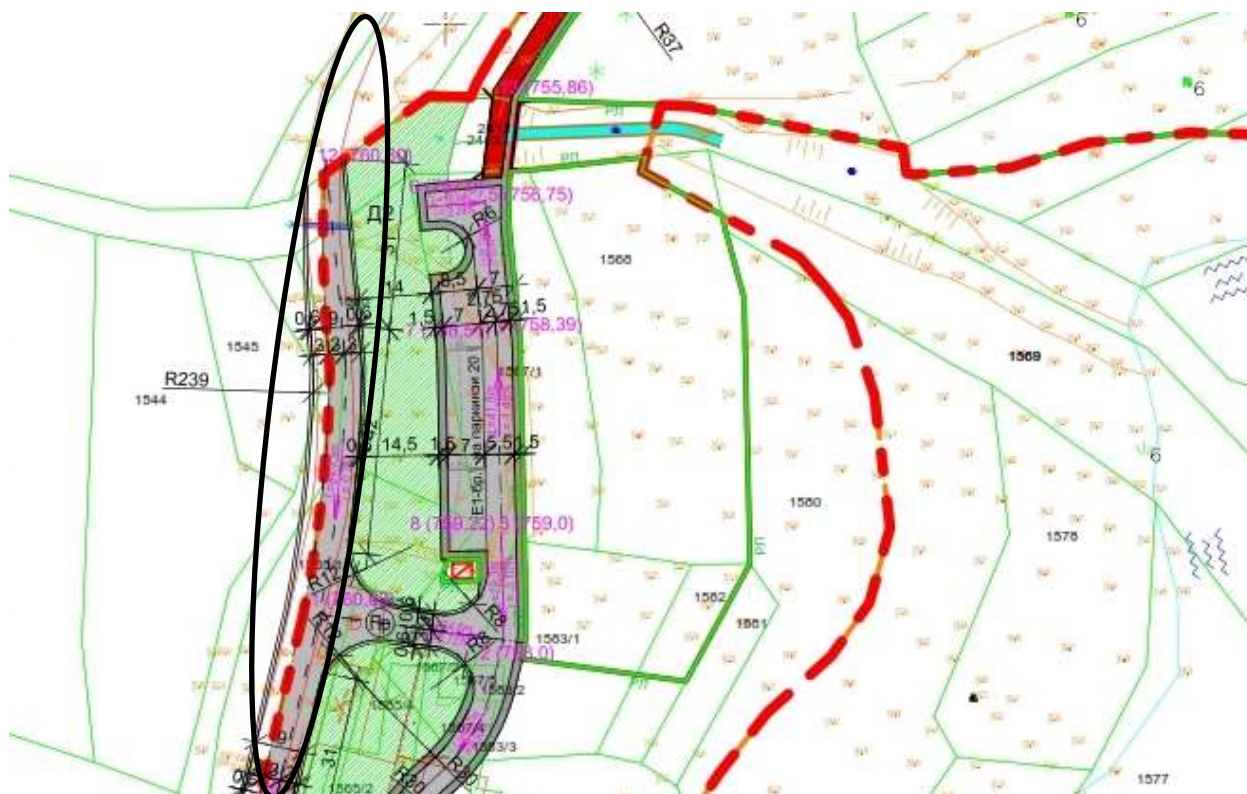
Коловозната лента е затворена со бетонски ивичници со дим 20/22см.

Предвидени се тротоари поплочени со бекатон плочки со $d=6\text{cm}$ и заштитени со бетонски рабници со дим. $8/20\text{cm}$.

Проектни елементи: Во овој проект се усвоени следните проектни елементи:

-ранг на сообраќајница внатрешна пристапна и станбена улица и паркинг простор	
-проектна брзина	$V=\text{до } 30 \text{ km/h}$
-ширина на коловозот од	$5,5 \text{ m}' - 6,0\text{m}'$
-должина на паркинг простор	$7,0 + 5,5 \text{ m}'$
-должина на пристапна улица	$34,60\text{m}'$
-должина на станбена улица	$81,52\text{m}'$
-должина на слеп завршеток	$10,90\text{m}'$
-вкупна должина на сообраќајната артерија (пристапен пат и станбена улица)	$116,12\text{m}'$
-вкупна должина на паркинг простор	$50,10\text{m}'$
-Вкупна површина на сообраќајница со паркинг простор	$\Pi=1447,28\text{m}^2$.

Во прва фаза е предвидено асфалтирање на пристапната улица (од регионалниот пат R239 како што е прикажано на сликата подолу), првиот сегмент од станбената улица и паркинг просторот затворен со потребни бетонски ивичници со дим $20/22\text{cm}$, а додека во втора фаза се предвидува асфалтирање на станбената улица со нејзиниот слеп завршеток, тротоарите и затревувањето на околните површини.

Слика 4. Шематски приказ на регионалниот пат (обележан со црно), пристапниот пат и паркинг просторот. (областа обележана со жолто е постоечкиот паркинг каде што се планира пристапната улица и паркингот).

Хоризонтално решение: Сообраќајните ленти на пристапната улица се со ширина од 3,0m’ од десна и 3,0m’ од лева страна на коловозот. Станбената улица е предвидена со две сообраќајни ленти со ширина од 2,75 m’ од лева и 2,75 m’ од десна страна. Предвидениот паркинг простор е со должина од 47,3 m’ и ширина од 15,5 m’.

Коловозна конструкција: Коловозната конструкција на сообраќајницата со паркинг просторот е така избрана што овозможува ефикасно и безбедно одвивање на сообраќајот за овој тип на патишта.

Улично осветлување на паркингот: Целта на јавното осветлување е да осигура удобен и сигурен проток на сообраќајот во ноќни услови, сличен на оној во дневни услови. Со оглед на трендот за штедење на електрична енергија, предвидени се ЛЕД - светилки кои даваат добар светлосен флуks, трошат малку електрична енергија и имаат долг век на траење (живот). За осветлување на паркингот се проектирани ЛЕД - светилки за улично осветлување.

Уличните светилки се поставуваат на поцинковани столбови H=10m. Проектирани се т.н. паметни светилки Rolle 78W, со можност за автоматска регулација на осветленоста според временскиот период (посветло или потемно) и околината.

Се монтираат на челичнопоцинковани столбови со двокрака лира. Монтажата на столбовите се врши на бетонски фундамент, а за заштита од напон на допир и во ровот се полага железнопоцинкована лента, ПВЦ лента за предупредување и напоен кабел.

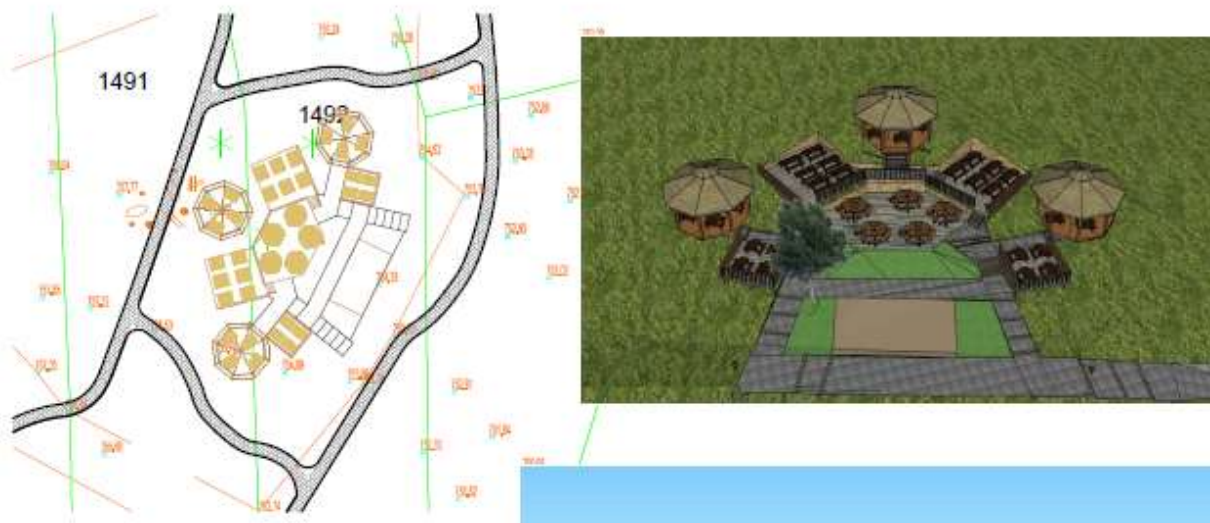
ПЛАТО СО ТЕРАСИ, ЛЕТНИКОВЦИ И УРБАНА ОПРЕМА

Постојна состојба: Локацијата предвидена за изградба на плато со тераси, летниковци и поставување на урбана опрема се наоѓа во областа наменета за спортско-рекреативниот центар според документацијата за просторно планирање.

Подготвување на теренот и изведување на содржините: Теренот се подготвува со расчистување на грмушки и трева (ниска вегетација).

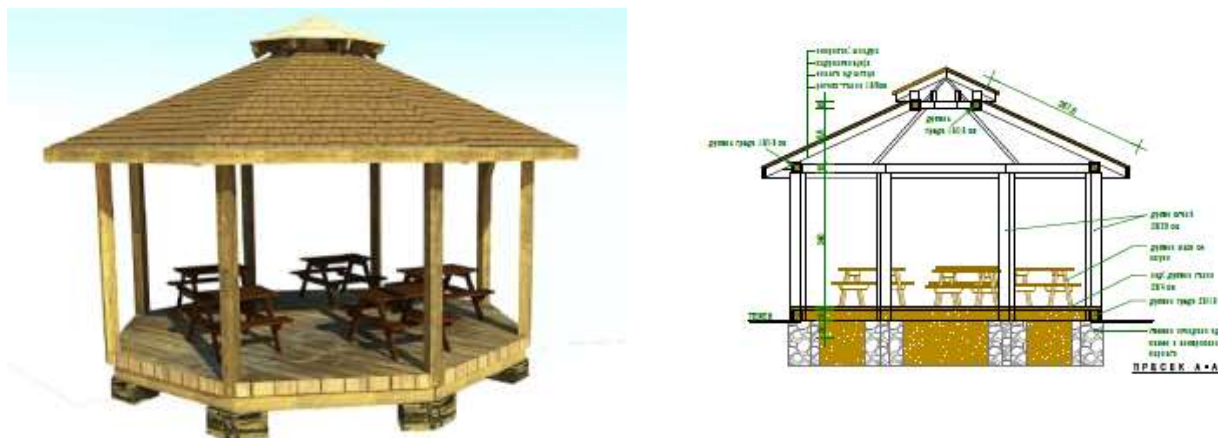
Земјени работи: Земјените работи се изведуваат согласно важечките прописи со потребно осигурување на ископот на градилиштето. При ископот потребно е да се врши селекција на ископаната земја со појаки деформибилни карактеристики (чакал и песок). Онаа со послаби карактеристики (хумус, прашина, глина) се одвезуваат во легална депонија за таа намена (депонија за инертен отпад), а останатите се користат за насипување. Ископот се врши машински до долна кота на дробен камен. Остатокот од ископот се врши комбинирано машински и рачно.

Мултимедијален простор: Најголемиот објект во функција на рекреативната зона е мултимедијалниот простор, предвиден под сенките на зимзелената шумичка што се наоѓа на локалитетот. Теренот е со релативно благ пад со насока запад-исток. Заради непосредната близина на Регионалниот пат Р1312 Велес - Извор - Прилеп, пристапот до локацијата е значително

олеснет, а со тоа и транспортот на материјали. Мултимедијалниот простор претставува комплекс од 3 летниковци и 20 клупи за седење кои ќе служат како место за одмор на посетителите и туристите (Слика 5), како и плато кое ќе служи за изведување на културни и забавни манифестации, концерти и место за дружење на туристите. Целиот објект е изграден од природни материјали - камен и дрво, со цел да се задржи природниот амбиентален изглед.

Слика 5 Шематски приказ и анимација на мултимедијалниот простор

Слика 6 Преглед на предвидените летниковци

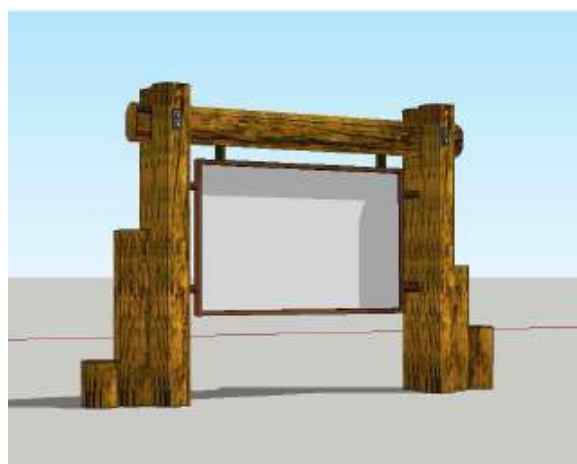
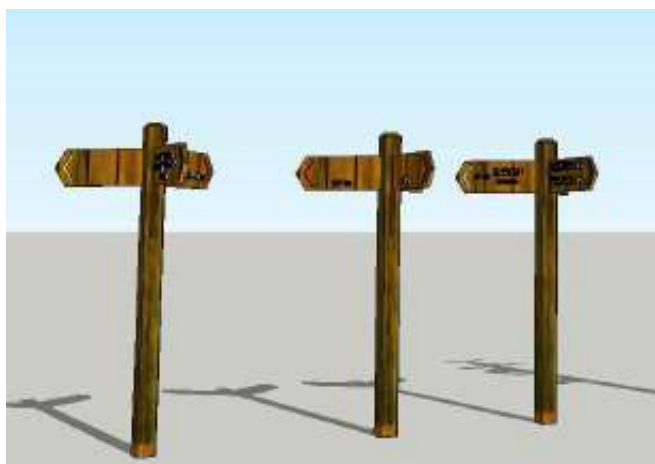
Летниковци: На локацијата предвидена за рекреација како дел од мултимедијалниот простор поврзано со пешачки патеки, на претходно утврдени локации, се предвидува изградба на мали единечни одморалишта - летниковци за попатен одмор на посетителите (Слика 6). Овие видиковци се комплетно изградени од природен материјал - дрво. Покриени се со дрвена кровна конструкција заедно со дрвени масички, клупи за седење и ограда.

Слика 7 маси и клупи

Урбана опрема (неколку вида на маси и клупи за седење, корпи за отпадоци): Се предвидува поставување на неопходна урбана опрема изградена од природни материјали (Слика 7).

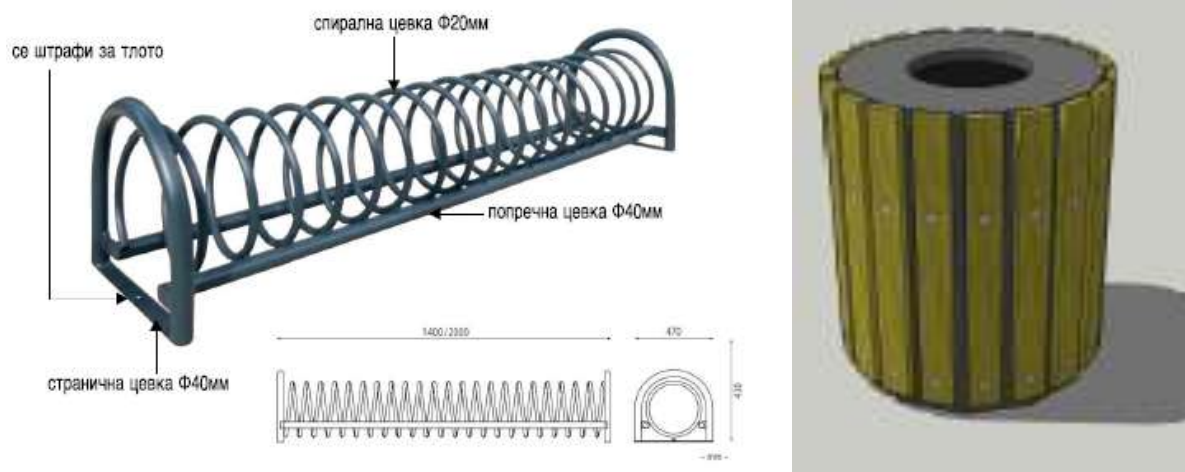
Слика 8 Патни знаци и информативни табли

Инфо табли: Ќе се изработат и постават инфо табли изработени од дабова обла граѓа. Информативни табли ќе бидат поставени на две локации (Слика 8).

Патокази: Патоказите ќе бидат поставени по должина на патеките. Ќе бидат изработени од дабова граѓа, анкерисани во теренот.

Паркинг за велосипеди: За непречен пристап на посетителите, туристите и авантуристите се предвидува изградба на паркинг (Слика 9). Во рамките на паркингот се предвидува паркинг за велосипеди (15 места).

Слика 9 Паркинг за велосипеди и канта за отпадоци

ОТВОРЕНИ СПОРТСКИ ИГРАЛИШТА

Просторот за отворени спортски игралишта предвиден за непречен пристап на посетителите на спортско рекреативниот комплекс се предвидува да се изгради во северно-западниот крајбрежен појас на вештачкото езеро.

Конкретната локација предвидена за отворените спортски игралишта опфаќа повеќе делови од катастарски парцели: КП 1476, КП 1492, КП 1493, КП 1495.

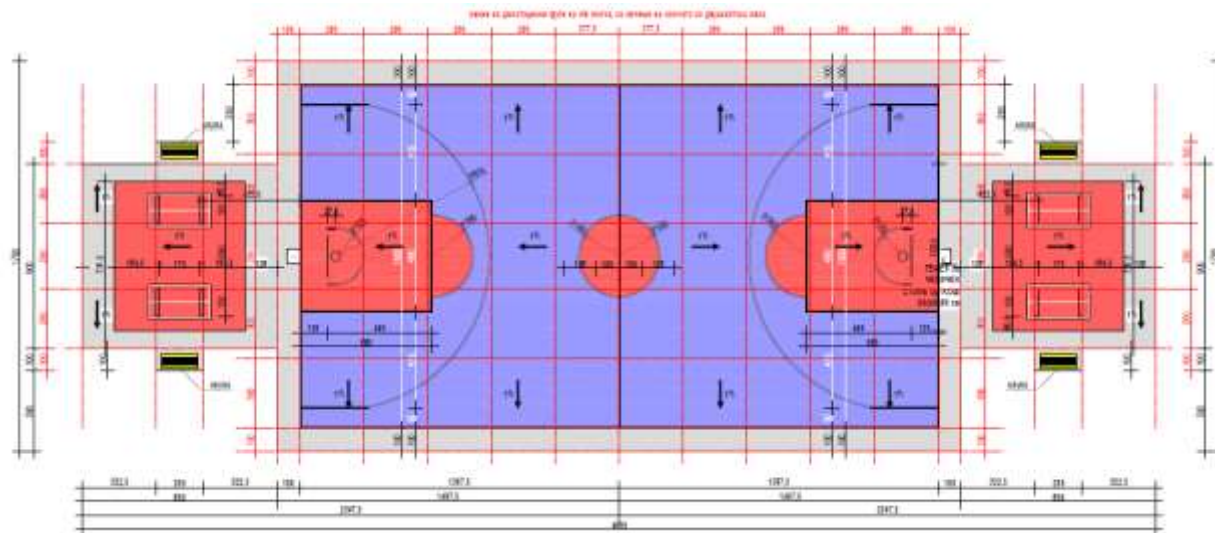
Постојна состојба: Локацијата предвидена за отворените спортски терени е со правец на протегање север-југ и се наоѓа на земјиште со цел за користење - спорт и рекреација според планирање и проектна документација.

Опис на функционалност: Со основниот проект се предвидува изградба на отворени асфалтни спортски игралишта: кошаркарско игралиште со пинг понг маси со димензии на асфалтната подлога од 47x17m (799 m²) и отворено спортско игралиште за одбојка со димензии на асфалтна подлога 22x13m (286m²).

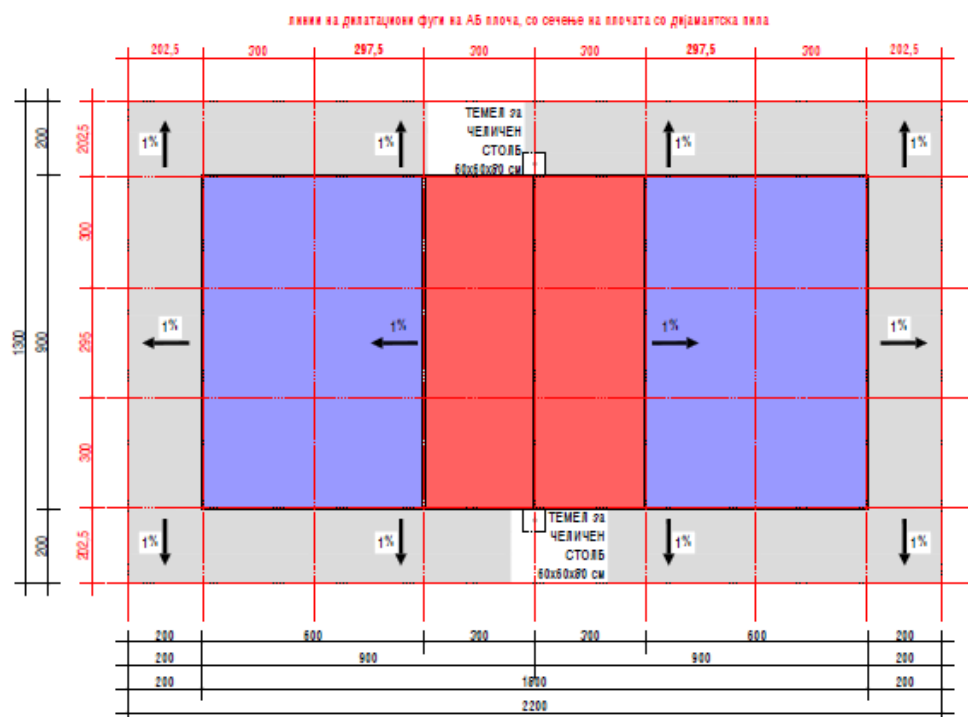
Подготвување на теренот и изведување на игралиштата

Подготвителни работи: Теренот се подготвува со расчистување од грмушки и ниска вегетација.

Земјени работи: Земјените работи се изведуваат согласно важечките прописи со потребно осигурување на ископот. При ископот потребно е да се врши селекција на ископаната земја со појаки деформибилни карактеристики (чакал и песок). Онаа со послаби карактеристики (вишок ископан материјал од земја, прашина, глина) се одвезуваат во легална депонија за инертен отпад,

Слика

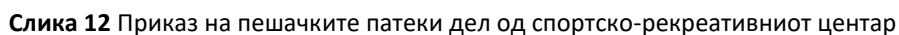
11 шематски приказ на игралиште за одбојка

Армирано-бетонски работи: Се изведуваат АБ темели самци со анкери за кошевите и стативите.

Опрема: На теренот е предвидено поставување на два коша со димензии според ФИБА стандарди за играње на кошарка анкерисани, како и две префабрикувани пинг понг маси. Исто

Пешачките патеки се дел од спортско-рекреативниот центар и нивна основна цел е олеснување на навигацијата и лесно движење на посетителите на комплексот, а се предвидува да се изградат во севернозападниот крајбрежен појас на вештачкото езеро.

Постојна состојба: Локацијата предвидена за пешачки патеки е со правец на протегање север-југ и се наоѓа на земјиште со цел за користење - спорт и рекреација според планирање и проектна документација. Во областа постои земјен пат кој ќе биде унапреден со планираната инвестиција.

20

Предвидени се два пристапи кон пешачките патеки за посетителите, од северозападна страна на спортско-рекреативниот центар. Пешачките патеки се со ширина од 1,5m’ и должина од 700m’. Предвидено е да се изведат од бекатон плочки со d=6cm на подлога од песок d=5cm врз добро набиен тампонски слој од 15 cm. Истите се заштитени со бетонски рабници со дим. 8/20cm. Патеките се проектирани на постојниот наклон на теренот од 0,61% - 21,46%. Највисоката висинска точка е 757,90m н.м.в. на влезот на пешачката патека со цел изедначување со кота на постојна велосипедска патека во тој дел. Најниската висинска точка 756,75 м н.м.в. е на крајот на станбената улица и е проектирана со цел да се овозможи подобар пристап до патеката која води до спортско рекреативниот центар. Вкупната површина на пешачката патека е $P=1050m^2$.

ЕЛЕКТРИКА

Локацијата на осветлувањето на пешачката патека е во туристичко – рекреативен центар во КО Дабница, Општина Прилеп.

Напојни точки: Комплетното новопроектирано осветлување на пешачката патека и велосипедската патека е предвидено да се напојува од новопроектираната трафостаница. Ова приклучно место е одобрено од страна на надлежното дистрибутивно претпријатие - ЕВН КЕЦ Прилеп според проектната и урбана документација.

Напојување на светилки и ископ на земјен ров: За поврзувањето на канделабрите ќе се постави кабел РРОО-А 4x10mm². Должината на трасата изнесува 400 m. Исто таков кабел ќе се постави помеѓу столбовите со кои ќе се осветлува велосипедската патека. Кабелот ќе се постави во земјен ров 0,8 m x 0,4 m.

На мултимедијалното плато ќе се инсталираат 28 светлечки столбови со височина од 3,5 m. На паркингот ќе бидат поставени 4 столбови со височина од 10 метри, а на велосипедската патека ќе бидат поставени 25 столбови во должина од еден километар, високи 6 метри. Како дел од проектните активности ќе бидат инсталирани вкупно 57 столбови.

На местата каде кабелот поминува под пешачки патеки кабелот да се вовлече во пластични цевки Ф110 заради негова механичка заштита.

Светлосна карактеристика на светилки и столбови: За јачината на осветлувањето е направена компјутерска пресметка. Фотометриски карактеристики за пешачката патека.

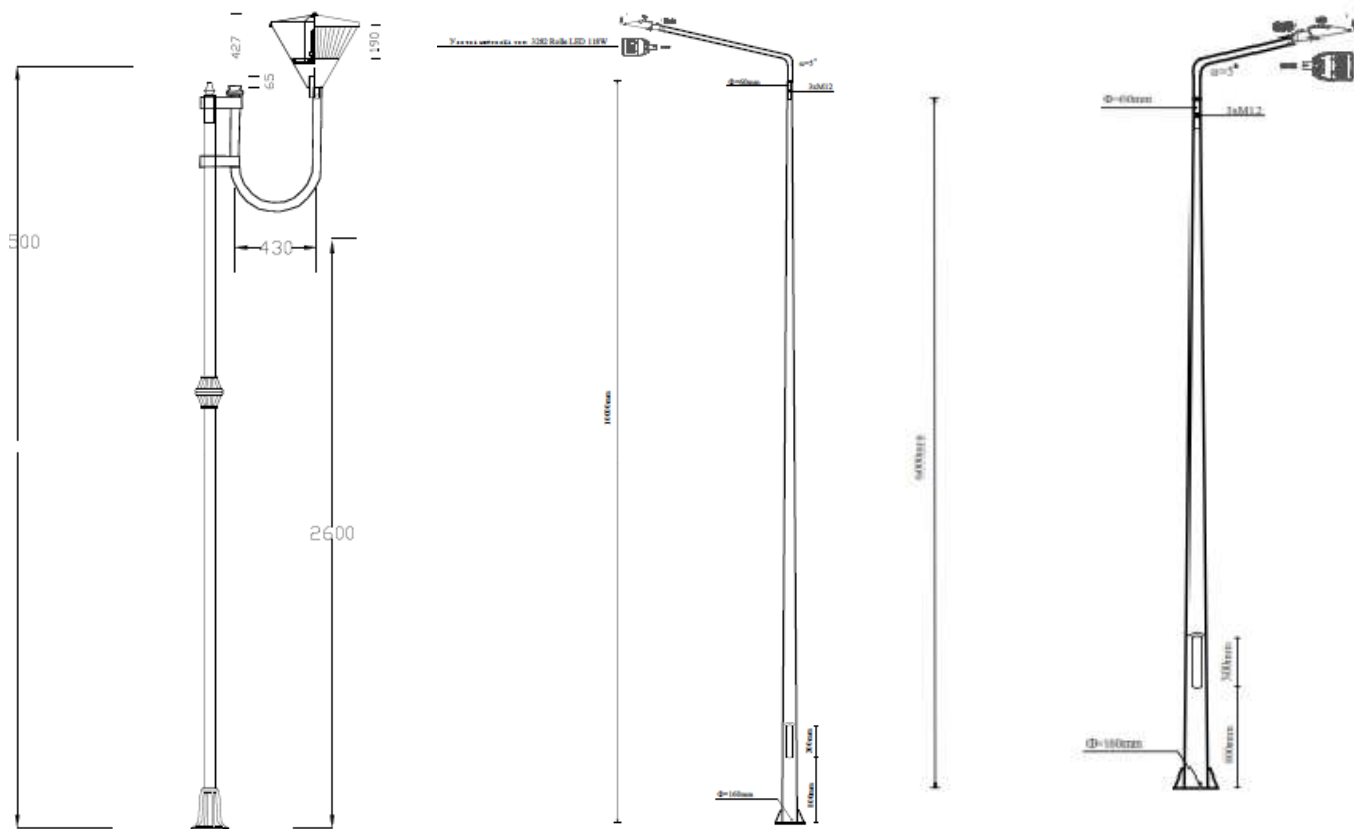
Светлосните арматури се проектирани со светилки тип „Polar” Дисано Италија, со конзола тип „јадица” кои ќе се постават на соодветни столбови. Фотометриски карактеристики за велосипедска патека.

За изградба на електрична инсталација за јавно осветлување по велосипедската патека, предвидени се т.н. „ПАМЕТНИ” светилки кои имаат можност за регулација во текот на работата во повеќе степени. Светилките имаат можност за предпрограмирање на 4 индивидуални режими на работа во зависност од моментот на вклучување, со можност секоја да работи самостојно без централно управување. Светилките да имаат вградена функција за „астрономски календар” за да може да се подесат режимите на работа во зависност од промената на денот и ноќта.

Сите столбови се проектирани поцинкувани, бидејќи се работи за локација каде има големо испарување (вештачко езеро) и влага, па се потребни столбови отпорни на влага и рѓосување.

Заштита од превисок напон: При изведбата на целокупното надворешно осветление предвидена е лента за заземјување 25 x 4 mm, која ги поврзува сите столбови. Сите столбови имаат шраф за заземјување на кој треба да се изврши заземјување на столбовите. Траката да биде положена во земја. При затрупувањето земјата околу траката треба да биде добро набиена.

Електрична пресметка: За осветлување на пешачката патека во туристичко – рекреативниот центар во КО Дабница, Општина Прилеп, КО Прилеп, се користат метални столбови високи H=3,5m со по 1 светилка поставена на јацици со по 1 сијалица со поединечна снага на светилка од 55W.

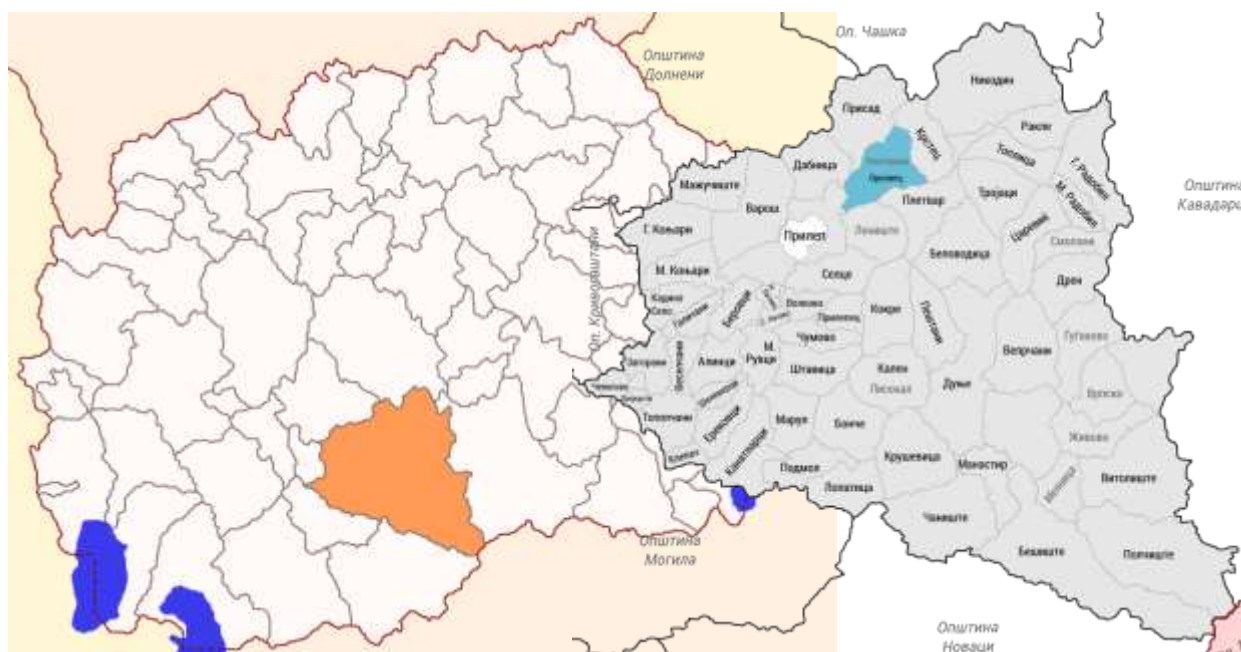
Слика 13 Прикажување на двата модели на канделабри

4. Основни податоци

Предвидените активности на потпроектот за „Прилепско Езеро – Нови авантури, нови можности“ и околината влегуваат во склоп на општина Прилеп.

Општината Прилеп

Општина Прилеп се наоѓа во централниот дел од јужното подрачје на Република Северна Македонија. Зафаќа вкупна површина од 1.195 km² и според површината е најголема општина во Македонија. Има вкупно 59 населени места – Градот Прилеп и 58 села. Го зафаќа Прилепското поле кое се простира преку северниот дел на најголемата котлина во Македонија – Пелагонија.

Слика 3 Општина Прилеп во рамките на Р. Северна Македонија и населени места во општина Прилеп

Општина Прилеп се наоѓа на надморска височина од 620 до 650 м, па до 680 м на повисоките делови, додека највисоките планини во општината се до висина од 1.500 м. Координатите на градот се: 41° 21' 22" Северна географска ширина и 21° 35' 7" Источна географска должина.

Релјефни карактеристики

Општина Прилеп има разновидна и доста сложена физиономија. Таа опфаќа делови од две географски зони: вардарска и пелагониска. Според релјефните карактеристики, геолошкиот состав и геоморфолошките формации се издвојуваат три целини: Прилепско Поле, Раец и дел од Мариово.

Прилепско Поле го зазема северниот дел од Пелагониската Котлина и претставува алувијална рамнина благо наклонета кон Прилепска Река и нејзините притоки. Работ на полето е изграден од пространи ниски планини и лежи на надморска височина од 600 – 700 m. Северната

рамка на Пелагониската Котлина, односно на Прилепското поле е всушност јужната страна на планината Даутица (2058 m) и Бабуна (1499 m).

Помеѓу Мариово и Прилепско Поле се издига Селечка Планина (1474 m), со заоблени била, а страните се испресечени со голем број кратки водотеци (повремени и постојани).

Планината Дрен (1664 m) се издига меѓу Прилепско Поле, Раечка Котлина и Мариово. Овде се наоѓа Лигураса (1152 m) преку кое Мариово е поврзано со долината на Раец, а преку неа и со Вардарската долина.

Раечката котлина е наклонета кон исток по течението на истоимената река и претставува делувиялна плавина формирана од речните текови.

Геолошки карактеристики

Во геотектонски поглед територијата на Општината припаѓа на геотектонските единици: Пелагониски Масив и Вардарска Зона.

Пелагонискиот масив го сочинуваат терени изградени од високо метаморфни карпи во ова подрачје претставени со повеќе вариетети.

На Вардарската Зона како геотектонска единица припаѓаат источните делови на Општината и главно се состои од седименти од средна старост.

Според геолошките карактеристики и основните својства на стените, теренот е диференциран во три групи: неврзани карпи, распространети по котлините и нивните рабни делови, долински стени на планините, слабо врзани карпи распространети по неогените котлини и планинските висорамнини и цврсто врзани карпи кои ги чинат камените и полукамените стени (гранити, гнајсеви, амфиболити, карбонатни карпи, песочници и микашисти).

Според стабилноста најмногу има стабилни терени, изградени од карбонатни карпи, гранити, гнајсеви и микашисти, условно стабилни кои зафаќаат поголеми површини и нив ги сочинуваат флишните и алувијално – делувиялните седименти и вулканските седименти, и нестабилни терени кои се подложни на ерозија кои ги сочинуваат неогените глини, глиновитите песоци, чакали, делувиялните, пролувијалните и други сегменти.

Хидролошки карактеристики

Во хидролошки поглед терените во општина Прилеп се јавуваат како збиени пукотински и карстен тип на издани. Во алувијално – делувиялните наслаги формиран е збиен тип на издан. Во нив се акумулирани резерви на вода на различно ниво на длабочина. Прилепско Поле е добро издашен терен за што зборува фактот дека издупчените субартериски бунари длабоки до 30 m имаат издашност од 3 – 10 l/sek. Слабопропусните и слабоиздашните терени се на Златоврв, Бабуна, Дрен и Селечка Планина.

Сеизмолошки карактеристики

Сеизмолошките истражувања на територијата на Република Македонија укажуваат дека општина Прилеп се карактеризира со релативно ниска сеизмичка активност. Земјотресите кои се јавуваат на површината се предизвикани од локалните епицентрални жаришта со епицентрален интензитет до 7⁰ според МКС скала. Досега за градот Прилеп не се правени микросеизмички истражувања.

Климатски карактеристики

Територијата на Општината Прилеп припаѓа на подрачје со умерено – континентална клима, со слабо влијание на средоземноморска клима, поради што зимите се студени и влажни, а летата топли и суви.

Општина Прилеп лежи доста на југ и не е многу оддалечена од Егејското Море, а од Солунскиот Залив ја делат околу 70 km, што не ја исклучува можноста за влијание на морето врз климата. Но фактот што територијата на општина Прилеп се наоѓа на надморска височина од 550 до 800 m, а од југ се испречуваат високи планински масиви што придонесува влијанието на топлите воздушни маси од Егејското Море да имаат значително помала вредност. Средновисоките и високите планини што го оградуваат ова подрачје, исто така имаат влијание врз формирањето на климата. Во подрачјето, во неговиот рамнински дел (Прилепско Поле), во текот на годината се јавуваат годишни времиња со екстремни температури: лето со апсолутна температура од + 40⁰С и повеќе, и зима со апсолутен минимум од -30⁰С.

Просечна годишна температура од 11,4⁰ С, односно просечен годишен максимум од 17,1⁰ С и просечен годишен минимум 6,1⁰ С. Просечната амплитуда изнесува 11⁰ С додека разликата меѓу апсолутниот максимум (+ 39,4⁰ С) и апсолутниот минимум (-22,4⁰ С) изнесува 61,8⁰ С, што е типична одлика за континентална клима. Температури со вредност пониска од – 20⁰ С може да се очекува на секои 6 години еднаш, со вредност од –15⁰С на 2 години еднаш и со вредност од - 10⁰С се јавува секоја година.

Најтопол месец е јули (август), а најстуден јануари. Есента е потопла од пролетта, а преодот од зима кон лето е обратно е нагол, така што пролетта и есента не се доволно издвоени сезони.

Просечен датум на есенскиот мраз е 5-ти ноември, а на пролетниот 7-ми април. Просечен мразен период изнесува 154 денови, е екстремниот 229 денови. Вегетациониот период со средна дневна температура рамна или поголема од 5⁰ С започнува на 12 март, а завршува на 27 ноември, а од 10⁰ С започнува на 10 април и завршува на 27 октомври, што покажува дека во општината во вегетациониот период постојат услови за оштетување на земјоделските култури од појава на есенски и пролетни мразеви.

Поради посебните географски услови подрачјето на општина Прилеп е со помалку врнежи од подрачјата кои лежат источно и западно од неа, односно на околните планини паѓаат поголеми количини врнежи, отколку во котлинското рамниште. Минимумот на врнежи е во јули, и со мали месечни врнежи во август и септември. Просечната годишна сума на врнежи изнесува 576 mm

(Прилеп). Главниот максимум на врнежи е во мај, или 12% од годишната сума на врнежи. Пролетта и есента се со скоро иста количина на врнежи. Во зима врнежите изнесуваат 24%, а во лето 20% од годишните врнежи. Во вегетацискиот период врнежите изнесуваат 331мм или 58% од годишната сума на врнежи. Просечно годишно се јавуваат 122 врнежливи денови во Прилеп. Просечно годишно има 30,3 денови со снежна покривка, т.е. денови кога таа е повисока од 1 cm во рамничарскиот дел, до 80 денови на планините.

Хидрографски карактеристики

Хидрографската мрежа во општина Прилеп ја чинат реки кои се сливаат во Црна река и тоа: Оревоечка река, Дабничка, Селечка и Сува река. Сите овие водни текови се сретнуваат југозападно од урбаното подрачје во Прилепска река, која после 3,5 km се влева во Црна река, со просечен проток од 0,18 m³/sek. Тековите на Оревоечка и Дабничка река се делумно регулирани низ опфатот на урбаното подрачје на градот. Падините на Маркови кули и Зеленик од север и на Селечка планина од запад и југозапад се во голема мера дисекцирани со поројни јаруги кои во време на непогоди и покрај делумно направените ободни канали, заради нивно несоодветно одржување, нанесуваат земјен и друг материјал по улиците во градот.

На оддалеченост од 7 km од градот на Прилепска река изградена е акумулацијата Прилепско Езеро, со површина од 54 ha и зафатнина од 5-6 милиони m³ вода.

Појавите и режимот на подземните води во општината се доволно истражувани. Согледувањата за издашноста на подземните води на локалните истражувања укажуваат дека високи подземни води се јавуваат покрај бреговите на реките. Релативно добри сознанија постојат за карактерот, бројот, просторната разместеност на изворите кои се од посебно значење. Општа карактеристика на изворите е изразитата осцилација на издашноста како во текот на годината така и во повеќегодишни периоди.

Статичкото ниво на подземните води се движи од 1,0 до 4,0 м. под нивото на теренот. Овој податок треба и понатаму да се проверува заради длабочините на фундаирање на објектите. Добиен е од досегашните поединачни сондирања во теренот за потребите на досега изградените поголеми објекти, како и од набљудувањето на осцилациите на нивото во поедини бунари.

Биолошка разновидност

На територијата на општина Прилеп постои голема разновидност на вегетацијата и богатство на растителни елементи. Вегетацијата на оваа територија не е доволно проучена, што особено се однесува на вегетацијата на пасиштата кои се значително распространети.

Природната вегетација во рамничарските делови е сосема изменета, а многу вегетациски типови неповратно се исчезнати. Сочувани се фрагменти од крајречната вегетација. Во планинските предели постојат сосема деградирани простори, меѓутоа сочувани се и такви кои заслужуваат внимание според присутноста на одредени шумски типови. Се среќаваат дабови, букови и борови шуми.

Животните заедници на фауната истражени се и познати преку групата на птици и цицачи. Со посебно ловно стопанско значење се: зајакот, полската еребица и еребицата камењарка, а мал дел срната и фазанот.

Ихтофауната ја сочинуваат поголем број видови риби главно застапени во Црна Река и тоа: крап, мрена, клен, кркуша, белвица, попадија, црвеноперка и др.

Заштитени подрачја: Проектното подрачје не е дел од регистрираните подрачја заштитени со закон, подрачја предложени за заштита или други меѓународно признати или значајни подрачја.

Демографија

Во општина Прилеп на површина од 511,97км² живеат 71.899 жители од кои 68.148 во градот или 94,78% спрема територијалната поделба од 1996година и пописот од 1994 година. Според првите резултати од пописот во 2002г. во општина Прилеп живеат 73.351 жители, односно има 23.227 домаќинства и 27.721 станови. 68.331 од населението се Македонци или 93%, а останатиот дел се Роми 4.433, Турци 126, Срби 169, Албанци 21, Власи 17, Бошњаци 17 и останати 237.

Во просторните рамки на општина Прилеп населението е сконцентрирано во 31 населби, од кои 30 се селски и една градска населба.

Во вкупното население на Република Македонија (2.022.547ж), општина Прилеп учествува со 3,6%, според пописот од 2002 година.

Околу 95% од населението во Општината е сконцентрирано во градската населба.

Дел од населбите во однос на конфигуративните карактеристики се ридски и планински, а населените места со поголем број на жители се рамничарски.

Економска состојба во општина Прилеп

Економијата на Општина Прилеп игра значајна улога во економијата на Република Македонија. Од податоците кои постојат во Државниот завод за статистика (МАКСТАТ база, 2013 година) произлегува дека во државата постојат 71 290 деловни субјекти. Доколку се направи споредба со бројот на деловни субјекти во општина Прилеп, 2 763, се доаѓа до показател дека Прилеп има значителен придонес во економијата на државата.

Како и во другите региони и во овој регион најзначајни носители на стопанскиот развој се микро и малите претпријатија. Во Општина Прилеп микро и малите претпријатија учествуваат дури со 99% во вкупното производство. Во табелата во продолжение се дадени активните деловни субјекти по големина во општина Прилеп.

Стопанството во Прилеп е најмногу застапено во следните гранки: тутунска индустрија, прехранбена индустрија, рударство, земјоделство (најмногу застапена култура е тутунот),

текстилна индустрија, трговија, индустрија за производство на машини и роботика, металопреработувачка индустрија и др.

На следната табела е дадена структурата на деловните субјекти во општина Прилеп.

Табела 2 Структура на деловните субјекти според Националната класификација на дејности по стопански сектори

Реден број	Стопански сектор	Број на регистрирани субјекти
1	Земјоделство, шумарство и рибарство	91
2	Рударство и вадење на камен	12
3	Преработувачка индустрија (производство на прехранбени производи и пијалоци, производство на тутунски производи, текстилни ткаенини, штавење, доработка и производство на кожа, производство на куфери, торби и обувки, преработка на дрво и производи од дрво, производство на целулоза, хартија и производи од хартија)	358
4	Снабдување со електрична енергија, гас, пареа и климатизација	/
5	Снабдување со вода, отстранување на отпадни води, управување со отпад и дејности за санација на околината	8
6	Градежништво	118
7	Трговија на големо и мало, поправка на моторни возила и мотоцикли	1167
8	Транспорт и складирање	264
9	Објекти за сместување и сервисни дејности со храна	127
10	Информации и комуникации	28
11	Финансиски дејности и дејности на осигурување	7
12	Дејности во врска со недвижен имот	18
13	Стручни, научни и технички дејности	185
14	Административни и помошни услужни дејности	51
15	Јавна управа и одбрана, задолжително социјално осигурување	4
16	Образование	33
17	Дејности на здравствена и социјална заштита	135
18	Уметност, забава и рекреација	38
19	Други услужни дејности	119
20	Дејности на домаќинствата како работодавачи, дејности на домаќинствата кои произведуваат разновидна стока и вршат различни услуги за сопствени потреби	/
21	Дејности на екстратериторијални организации и тела	/
Вкупно		2763

Локалниот економски развој на Општина Прилеп се карактеризира со развиена прехранбена индустрија, индустрија на неметали, текстилна индустрија, металопреработувачка индустрија и електроиндустрија, како и развиена индустрија за графички дизајн, печатење и пакување.

Култура

Спечифичен по својата местоположба, историски развој и секако по своите културни карактеристики, Прилеп е град кој изобилува со културни и историски знаменитости од секаков вид.

Во историските извори Прилеп за прв пат се споменува во 1014 година. Територијата на градот и неговата околина претставувале едно од најважните стратешко-политички и воени подрачја на овој дел од Балканот. Во пелагонискиот дел се наоѓале мошне важни крстосници на патишта од правецот на Егејското и Јадранското море. Важните антички магистрали Виа Игнација и Виа Милитарис својата најприродна врска ја имале преку Прилеп. Исто така преку Прилеп врвел и најкусиот трговско-каравански пат по кој од правецот на Јадранското море венецијанските и дубровничките трговци и курири поаѓале кон Солун. Низ вековите, на овој простор се среќавале и се судирале хеленската, римската, византиската и словенската култура.

Од културните институции лоцирани на територијата на општина Прилеп како најзначајни може да се издвојат следните:

Национална Установа - Завод за заштита на спомениците на културата и Музеј, Прилеп во кој денес работат следните одделенија:

- Одделение за археологија
- Одделение за историја
- Одделение за етнологија
- Одделение за документација
- Одделение за архитектура
- Одделение за историја на уметност
- Одделение за правна заштита на спомениците на културата
- Одделение за заштита, конзервација и реставрација
- Одделение за техничка (илустративна) документација

Музејот за тутун, во сопственост на Институтот за тутун - Прилеп, а под стручно водство на Заводот и Музеј – Прилеп е формиран во 1973 година, во кој до сега, собрани се и обработени околу 1700 експонати поделени во четири групи: експонати за уживање тутун; експонати од производството, рекламирањето и тековните работи на тутунската индустрија; експонати од традиционалното производство на тутунот итн.;

Меморијалниот музеј „Кузман Јосифоски – Питу“ се наоѓа на улица „Мара Јосифоска“ број 20 во Прилеп. Куќата е градена кон крајот на XIX век. Во неа е роден народниот херој Кузман Јосифоски-Питу (1915-1944). Куќата за споменик на културата е прогласена во 1971 година.

Меморијалниот музеј „11 Октомври 1941“ се наоѓа во центарот на Прилеп. Зградата е изградена кон крајот на XIX век. За време на фашистичката окупација (1941-1944) овој објект бил претворен во полициски участак (полициска станица). На 11 октомври 1941 година, борците од Прилепскиот партизански одред извршиле вооружен напад врз участакот и на други објекти, со што започнало вооруженото востание на македонскиот народ против фашистичкиот окупатор.

Зградата има приземје и еден спрат. Музејската поставка е од 1961 година, а преуредена е во 1982 година.

Паркот на Револуцијата се наоѓа на јужната периферија на Прилеп. Изграден е во 1961 година во чест на загинатите борци од НОВ, а автор е архитектот Богдан Богдановиќ. Како составен дел на Паркот на Револуцијата е заедничката гробница - крипта, позната како "Могила на непобедените", прогласена за споменик на културата во 1989 година.

Јавната општинска установа (ЈОУ) Градска библиотека „Борка Талески“ - Прилеп, со своето организирано, високостручно и професионално работење, претставува жариште на културата во општина Прилеп. Од 1973 година па се до денес, Библиотеката врши и издавачка дејност. Во библиотеката секојдневно се случуваат различни активности, трибини, промоции, изложби, научни симпозиуми, прес конференции и сл. Тоа е овозможено со пуштањето на реновираната мултимедијална сала која ги задоволува сите европски стандарди со аудио визуелни и технички критериуми.

5. Влијание врз животната средина

Реализацијата на предвидените активности на потпроектот „Прилепско Езеро – Нови авантури, нови можности“ ќе предизвика одредени влијанија врз околната животна средина.

Подготовката на овој ПУЖС е со цел да се лоцира и да се утврди постоење на некакви штетни ефекти врз животната средина како резултат на проектните активности кои ќе се одвиваат за време на реализацијата на планираните проектни активности.

Влијанијата од овој тип на проектни активности врз животната средина се категоризираат во два главни типа на активности:

- Градежна фаза,
- Оперативна фаза.

5.1 Емисии

Во градежната фаза се очекуваат следните емисии:

- фугитивна емисија на прашина од градежни активности;
- издувните гасови од градежна механизација;
- случајно истурање
- комунален, градежен отпад и отпад од ископ;
- бучава од транспортна механизација.

Во оперативната фаза се очекуваат следните емисии:

- издувни гасови од мобилни извори на загадување (возилата);
- бучава;
- комунален отпад.

5.1.1 Емисии во воздухот

Загадувањето на воздухот е предизвикано од емисиите на загадувачките супстанции од мобилни и статични извори, исто така, од страна на емисиите на био-хемиски материи генерирани во процесот на согорување на горивото. Податоци во врска со дистрибуција на загадувачките материи во животната средина и промени во нивната концентрација во текот на времето, како и влијанието на квалитетот на воздухот врз животните форми се исто така важни индикатори во процесот на оценување на влијанието врз квалитетот на воздухот.

Градежна фаза

За време на фазата на изведба на активности за уредување на локацијата на Прилепското Езеро, во воздухот ќе се појавуваат:

- Фугитивна емисија на прашина од изведбата на градежни активности;

- Емисија на издувни гасови од градежна машинерија и возила за транспорт на градежни материјали и отпад.

Прашината генерирана од страна на механички интервенции на машинерија, транспортна механизација и на согорувањето на горивото од машините за време на градежните работи, влијае на животната средина во зависност од големината на честичките (аеродинамичен дијаметар) и метеоролошките услови за време на активностите, пред се поради брзината на ветерот (кој влијае на нивното распространување - пренос). Влијанието на фугитивните емисии на прашина генерирана за време на градежната фаза ќе биде зголемено со емисиите од градежната механизација.

Емисиите на издувните гасови во воздухот ќе бидат генерирани од градежни машини и возила за транспорт на материјали, стока и луѓе.

Најчестите загадувачки супстанции создадени од издувните гасови се SO₂, NO_x, CO, PM₁₀, несогорени јаглехидрати, сулфур, олово, бензен и други ароматски јагленоводороди кои придонесуваат за второстепено производство на озон и сите тие се присутни како директна или индиректна закана за здравјето на луѓето и животната средина.

Видот и количината на издувни гасови ќе зависи пред се од типот на горивото, состојбата на возилата, фреквенцијата на движење и траењето на нивните активности.

Сепак, квалитетот на горивото во Македонија ги следи Европските стандарди и истото е контролирано од страна на акредитирани лаборатории. Па така, можеме да заклучиме дека мобилните извори не претставуваат закана за квалитетот на воздухот.

За време на градежните активности, најчувствителните рецептори кои ќе бидат изложени на емисии во воздухот ќе бидат вработените, како и биодиверзитетот во близина на локацијата на спортско-рекреативниот центар.

Влијанието врз квалитетот на воздухот може да се оцени како краткорочно, локално, индиректно, неповратно, брзо, со низок интензитет на влијание врз животната средина.

Оперативна фаза

Во оперативната фаза, при функционирањето на рекреативниот центар до Прилепско Езеро, единствено може да се јават влијанија врз воздухот од користењето на паркинг просторот изразени преку емисии на издувни гасови од возилата на посетителите.

5.1.2 Загадување на водата

Градежна фаза

Загадувањето на водите може да биде физичко, хемиско и биолошко. Физичкото загадување се манифестира преку присуството на цврсти честички од остатоци на земја и песок кои потекнуваат од градежните активности. Физичкото загадување од течни материји е предизвикано од присуството на масти и масла. Од истите може да се создаде филм кој ќе го

спречува доводот на кислород во водотекот со што се спречува нормалниот развој на акватичната флора и фауна.

Хемиското загадување настанува како резултат на растворање на присутните полутанти во воздухот. Овие полутанти можат да резултираат од издуните гасови од градежната механизација, емисиите од загадувачките компоненти од индустриските и преработувачки капацитети, растворање на поедини компоненти од околното земјиште, од примена на агрохемиски средства и пестициди, како и од животински и растителен отпад. Хемиската загаденост може да се манифестира во сите варијации од јако-базна до јако-кисела средина.

Биолошките загадувања се последица од распаѓање на органски материи кои служат како храна на разни микроорганизми. Тие можат да бидат резултат од неотстранети количини на биоразградлив отпад од подготвителната фаза.

Локациите предвидени за престој на работниците и за одржување и чистење на механизацијата се потенцијални загадувачи, преку фекалните отпадни води, цврстиот отпад и неправилното одржување и чистење на механизацијата.

Загадување на подземните води и почвата може да настане и во случај на несреќи и хаварии т.е. истекување на горива, масла, битуменска емулзија итн. Најблиско водено тело во близина на предметната локација е Прилепското Езеро.

Градежните активности можат да предизвикаат загадување изразено преку внес на градежен отпад од бетон или од други градежни материјали. Интензитетот на потенцијалните влијанија ќе зависи од физичките карактеристики на локацијата како и од составот на потенцијалните загадувачки супстанции.

Погоре наведените можни влијанија би се очекувале при реализацијата на предвидените градежни активности, предвидени со потпроектот “Прилепско Езеро – Нови авантури, нови можности”.

Оперативна фаза

Во оперативната фаза, генерално не се очекуваат емисии во околните површински водени тела, бидејќи со проектните активности е предвидено објектот да се приклучи на постојната канализациона мрежа, која ќе ги прифаќа и одведува отпадните води од спортско – рекреативниот центар.

5.2 Создавање и управување со отпад

Со соодветно управување на создадениот отпад во согласност со општо прифатените светски стандарди ќе се намали влијанието на отпадот врз околните медиуми на животната средина.

Општата состојба во управувањето со отпадот во Република Северна Македонија може да се оцени како делумно задоволителна, бидејќи не ги исполнува критериумите утврдени во

Европските директиви за управување со отпад, пред сè во однос на собирањето на отпадот, отсуството на интегриран систем за управување со отпад и состојбата на општинските депонии, како и појавата на голем број на нелегални депонии.

Општина Прилеп мора да потпише договор со соодветни дозволи за раководење и транспорт на отпадот создаден за време на активностите предвидени со потпроектот.

Градежна фаза

За време на активностите на потпроектот „Прилепско Езеро – Нови авантури, нови можности“ ќе се генерира комунален/цврст отпад од работниците, градежен отпад од градежните активности, отпад од ископ (земјен материјал) и можна е појава на биоразградлив (трева и ниска вегетација) отпад во подготвителните активности.

Создавачите на отпад се должни да избегнат создавање на отпад и да ги намалат штетните влијанија на отпадот врз животната средина, животот и здравјето на луѓето.

Изведувачот треба да склучи договор за собирање, транспорт и отстранување на отпад со лиценцирано претпријатие за управување со отпад.

За правилно управување со отпад, отпадот произведен од страна на работниците, и инертен отпад кој нема да се користи, мора да се одлага на легална депонија. Транспортот на генерираниот отпад ќе биде обврска на изведувачот на градежните работи или истиот ќе треба да склучи договор со лиценцирано претпријатие за управување со отпад, кое ќе го подига, транспортира и одлага генерираниот отпад. Во оваа фаза не се очекува генерирање на опасен отпад, но во случај на генерирање на ваков тип на отпад, потребно е со истиот да биде отстранет и транспортиран од страна на лиценцирана компанија специјализирана за управување со конкретниот тип на опасен отпад.

Видови на отпад кој се создава за време на имплементацијата на потпроектот, оперативната фаза, како и начинот на управување со него, се дадени во следната табела:

Табела 3 Видови на отпад и количини

Фаза	Број	Создаден отпад	Број од Листата со видови на отпад (Сл.весник бр. 100/2005)	Количина годишно производство на отпад (тони/L)	Начин на управување со отпад (обработка, складирање, транспорт, располагање итн.)	Правно лице за управување со отпадот, локацијата каде што се отстранува отпадот (депонирање)
Фаза на изградба	1	Мешан комунален отпад	20 03 01	Не може да се утврди во оваа фаза ¹	Привремено отстранување во контејнери и депонирање во легални депонии	Локално комунално претпријатие
	2	Органски отпад (растенија, дрва,	20 02	Точната количина	Складирање на локација определена од Општина	Локално комунално претпријатие

¹ Количеството на создаден комунален отпад ќе зависи од бројот на ангажирани работници за време на активностите за рехабилитација, периодот и времето потребно за имплементација на планираните активности

		грмушки и сл.)		неможе да се одреди	Прилеп до финално испорачување до соодветна легална депонија.	
	3	Градежен шут од градежните активности	17 03 02	Точната количина неможе да се одреди	Складирање на адекватна локација се до одведување на легална депонија за градежен отпад	Локално комунално претпријатие
	4	Земјен материјал	17 05 06	Околу 2600м3	Складирање на адекватна локација се до одведување на депонија за инертен отпад	Локално комунално претпријатие
	5	Опасен отпад (доколку се јави)	/	Точната количина неможе да се одреди	Складирање на адекватна локација во адекватни контејнери се до понатамошно превземање и постапување со истиот	Склучување договор со лиценцирана компанија за постапување со соодветниот тип на отпад кој би се јавил
Оперативна фаза	6	Мешан комунален отпад	20 03 01	Не може да се утврди во оваа фаза	Привремено отстранување во контејнери и депонирање во легални депонии	Локално комунално претпријатие

* Опасен отпад, според Листата на видови на отпад (Сл. весник бр. 100/2005)

Оперативна фаза

За време на функционирањето на предвидените проектни содржини единствено се очекува генерирање на комунален отпад од посетителите и корисниците на истите. Во оваа фаза, општината ќе го обврзе Јавното комунално претпријатие “Комуналец” редовно и соодветно да го собира генерираниот комунален отпад и да го транспортира до соодветно место за одлагање, односно до легална депонија.

5.3 Емисии во почвата

Влијанијата врз почвата за време на реализацијата на предвидените проектни активности ќе бидат незначителни, затоа што не е предвидено проширување на делот, тоа е постоечкиот пат каде што сообраќајот се одржувал и во изминатиот период.

Градежна фаза

Во оваа фаза ќе се појават следните влијанија:

- Фугитивна емисија на прашина од градежни активности;
- Емисија на издувни гасови од градежната механизација ангажирана за реализација на активности;

- Истекување на горива и масла од градежна механизација, процес кој може да предизвика влијанија врз подземните води, бидејќи нивната филтрација оди преку почвата;
- Несоодветно управување со создадениот отпад на локација;
- Загадување на подземните води и почвата може да се случи и во случај на несреќи и итни случаи.

Оперативна фаза

Во оперативната фаза не се очекуваат влијанија врз почвата.

5.4 Бучава и вибрации

Градежна фаза

Во текот на активностите за реализација на предвидените проектни активности ќе се јави зголемено ниво на бучава како резултат на градежните активности за изградба на предвидените објекти, во најголем дел при изградба на пристапниот пат и паркингот.

Од суштинско значење за влијанието на бучавата врз животната средина е растојанието од населените места, геолошките карактеристики и конфигурацијата на теренот.

Метеоролошките услови имаат големо влијание врз интензитетот на бучавата и воздушните шокови. Правецот и брзината на ветерот има влијание врз воздушните шокови, додека распределбата на звукот е под влијание на брзината на ветерот и температурата, исто така зависи и од висината и конфигурацијата на теренот.

Ветрот чини да се зголеми интензитетот на звукот, односно зголемување на интензитетот на звукот е скоро секогаш во правец на ветерот. Влијанието на ветерот на интензитет на бучава е секогаш поголем во зима.

Граничните вредности за основните индикатори за бучавата во животната средина се дефинирани во Правилникот за гранични вредности на ниво на бучава („Службен весник на РМ“ бр. 147/08). Според степенот на заштита од бучава граничните вредности за основните индикатори за бучавата во животната средина предизвикана од различни извори не треба да биде поголема од:

Табела 4 Ниво на бучава по области

Области кои се разликуваат според степенот на заштита од бучава	Ниво на бучава изразено во dB (A)		
	Ld	Lv	Ln
Област од прв степен	50	50	40
Област од втор степен	55	55	45
Област од трет степен	60	60	55
Област од четврт степен	70	70	60

Легенда: - Ld - ден (период од 07:00 до 19:00) - Lv - вечер (период од 19:00 до 23:00) - Ln - ноќ (период од 23:00 до 07:00).

Површини под нивото на заштита од бучава се пропишани во Правилникот за локации на мониторинг станици и мерни места („Службен весник на РМ“ бр 120/08)

- Подрачје со I степен на заштита од бучава;
- Подрачје со II степен на заштита од бучава;
- Подрачје со III степен на заштита од бучава;
- Подрачје со IV степен на заштита од бучава.

Според Правилникот за локациите на мониторинг станици и мерни места („Службен весник на РМ“ бр 120/08), локацијата на спортско-рекреативната зона со мултимедијален простор и велосипедска патека ќе биде во подрачје со I степен за заштита од бучава, кое е наменето за туризам и рекреација.

Оперативна фаза

Во оперативната фаза, при функционирањето на проектните активности единствена бучава која би се очекувала е од присуството на посетителите на рекреативниот центар.

5.5 Биодиверзитет (флора и фауна)

Со реализацијата на потпроектот, влијанието на активностите предвидени со проектот на околните флора и фауна ќе се појават во фаза на изградба и во оперативната фаза.

Градежна фаза

Во оваа фаза влијанија врз околниот биодиверзитетот ќе се случи како резултат на употреба на градежна механизација, генерирање на бучава, фугитивна емисија на прашина и емисија на издувни гасови. Исто, зголемувањето на бројот на вработени на локацијата ќе предизвика нарушување врз биодиверзитетот.

Оперативна фаза

Во околината на рекреативниот центар присутни се широко распространети растенија и обработливо земјиште, па влијанијата се оценети како незначителни ако се спроведуваат соодветни мерки за ублажување, индиректни, кумулативни, локално, непосредни и краткорочни.

Во однос на светлосното загадување, ако се земе во предвид дека во непосредна близина на локацијата предвидена за проектот е осветлено од стариот ресторан како и според пресметките за потребниот интензитет на светлина и потрошувачката на електрична енергија, не се очекува светлосно загадување кога станува збор за животинските видови околу локацијата на проектот. Како и да е, Корисникот ќе има во предвид да инсталира светла со намалено ниво на светлосно загадување.

5.6 Социјални влијанија

Проектните активности не опфаќаат експропријација на земјиште и затоа не постојат социјални влијанија како резултат на експропријација на земјиште и проблеми поврзани со раселување. За време на реализацијата на предвидените проектни активности, врз локалното население може да се појават некакви влијанија како резултат на работата на локалниот пат, зголемена бучава, фугитивна емисија на прашина и тн. Но овие влијанија ќе бидат краткотрајни и ограничени на просторот околу локацијата предвидена со проектните активности.

6. Мерки за намалување на влијанија

Мерките за ублажување на идентификувани можни влијанија врз животната средина се опишани во овој дел, а деталните задолжителни мерки за ублажување се дадени во табела во поглавјето План за ублажување и набљудување.

Изведувачот мора да се согласи со сите барања со цел да се елиминира можноста од потенцијални повреди на работниците, локалното население и туристите. Сите градежни активности мора да се извршат од страна на обучени работници.

Страни задолжени за имплементирање на програмата за заштита на животната средина:

1. Изведувач (фирма избрана на тендер)
2. Инженер-надзорник
3. Апликант (корисник) / Општина Прилеп.

6.1 Воздух

За време на градежните работи, следењето превентивни мерки треба да биде имплементирано со цел да се минимизира негативното влијание врз воздухот.

- избегнување на работа на механизација во т.н. “празен од”;
- Прскање со вода за намалување на количество на фугативна прашина (во сув период);
- определување на времетраењето на работа на машините;
- жителите (посетителите) / чувствителните рецептори ќе бидат информирани за градежните активности и работното време;
- редовно одржување на возилата и градежната механизација и навремени поправки со цел да се намали протекувањето и емисиите.

6.2 Вода

За време на градежните работи, треба да се применува следење на превентивните мерки со цел да се минимизира негативното влијание врз површинските и подземните води:

- Вршење редовно одржување на возилата и градежната механизација и периодични поправки согласно процедурите со цел да се намали протекувањето, емисиите и разнесувањето на загадувачи (за време на изградбата). Одржувањето и поправките на возилата и градежната механизација е забрането да се врши на самата градежна локација.
- Возилата и градежната механизација на изведувачот мора да ги користат постоечките пристапни патишта.
- Внимателно избирање на локацијата за градежните материјали, складишта / привремено сместување на градежниот отпад (во договор со одговорната комунална служба).
- Ископаниот земјен материјал да биде соодветно заграден за да се спречи негово депонирање во водената средина.
- Никаков отпад не смее да се депонира во животната средина, вклучувајќи ја и водената средина;
- Водените текови не се дел од работата на било која од предвидените активности со овој потпроект;
- Ќе се води сметка за површинското одронување за да се спречи загадувањето на водата;
- Загадена вода нема да биде испуштена во животната средина без претходно пречистување;
- Мерки за ерозија на почва ќе бидат применети каде што е потребно.

6.3 Почва

За време на градежните работи, следењето превентивни мерки треба да биде имплементирано со цел да се минимизира негативното влијание врз почвата:

- Внимателно планирање на градежните работи со цел да се намалат негативните ефекти и да се овозможи спречување на загадување на почвата.
- Намалувањето на големината на локацијата поради минимизација на земјиштето кое ќе претрпи негативно влијание.
- Сите опасни материјали, како на пример, гориво, подмачкувачи, лепила, како и амбалажен отпад се неинертен отпад и истиот мора да се смести во посебни соодветни контејнери (соодветни за прифаќање и складирање на секакви материјали) сместени на градежната локација, заштитени од екстремни временски услови (дожд, ветер).
- Заштита на градежните материјали и сопирање на градежните активности во услови на поројни дождови.
- Областа на градежната локација ќе биде ограничена.
- Сите позајмувања на чакал и песок, вклучувајќи ги и местата каде што вишокот од ископаниот материјал ќе биде фрлен мора да поседуваат соодветна дозвола/одобрување.

- Во случај на појава на загадена почва од евентуално испуштање на масла од градежната механизација, загадената почва треба да се отстрани и истата да биде третирана како опасен отпад, а за понатамошното постапување со опасниот отпад Изведувачот треба да постапи согласно Член 57 од Законот за управување со отпад („Сл. Весник на Р. Македонија“ бр. 68/04, 71/04, 107/07, 102/08, 134/08, 82/09, 124/10, 09/11, 47/11, 51/11, 163/11, 123/12, 147/13, 163/13, 51/15, 146/15, 156/15, 39/16 и 63/16).
- Геотехнички истражувања и работи ќе се одвиваат каде што е потребно;
- Превенцијата на ерозијата на почвата ќе се применува на ранливи локации.

6.4 Бучава

За време на градежните работи, треба да се применат следните превентивни мерки со цел да се минимизира негативното влијание на бучавата:

- Градежните активности може да се изведуват само дење (07-19 часот) како што е утврдено со дозволата.
- Градежните активности треба соодветно да се планираат за да се намали времето на користење на опремата што создава најголема бучава.
- За време на оперирањето, капаците за генераторите на моторот, компресорите за воздух и другата механичка опрема за која е потребно електрично напојување, треба да бидат затворени и опремата треба да биде поставена што е можно подалеку од резидентната област.
- Употреба на најдобрите градежни практики со посебно истакнување на нивоата на бучава.

6.5 Отпад

За време на градежните работи, следењето на превентивните мерки треба да биде имплементирано со цел да се минимизира негативното влијание на отпадот:

- Селектирање на генерираниот отпад;
- Класифицирање и означување на отпадот согласно националната Листа на отпад (Службен весник бр.100/05);
- Утврдување на карактерот на отпадот;
- Складирање на места предвидени за таа намена;
- Ако отпадот има една или повеќе опасни карактеристики, создавачот и/или поседувачот се должни да го класифицираат во категорија опасен отпад и да постапуваат со него како со опасен отпад.
- Воспоставување контакт со овластени собирачи, превезувачи на различни видови отпад и овозможување безбедно конечно сместување.

- Градежните активности ќе завршат единствено тогаш кога сиот градежен отпад ќе биде отстранет (не смее да остане отпад на градежната локација)/ ќе биде собран од страна на овластените служби.
- Забрането е да се пали отпад на градежното земјиште.
- Отпадот што ќе се создаде за време на престојот и работењето на работниците на изведувачот, со применување на најдобрите практики за управување, треба да биде собран, превезен и сместен на депонија што ги исполнува основните стандарди согласно законските акти.

6.6 Биодиверзитет (флора и фауна)

Како мерка за намалување на влијанијата при користењето на градежната механизација (вибрации, бучава и зголемено количество на издувни гасови) се препорачува користење на исправна и со соодветни технички карактеристики градежна механизација и употреба на адекватни погонски горива. Просторот што ќе биде опфатен со градежните работи треба да биде намален на минимум на градежната локација во фазата на планирање. Забрането е собирање огревно дрво од и околу работниот простор. Забрането е вознемирување на животните и собирањето растенија во таа област.

Со отпочнувањето на градежните активности, поточно со почетокот на земјените работи, потребно е правилно отстранување и соодветно одлагање на површинскиот слој на почвата, кој покасно во завршниот дел на конструктивната фаза би се искористил за рекултивација на евентуалните насипи или усеци.

Бидејќи не се очекуваат значителни влијанија, единствено можноста да се јават прегазувања од сообраќаните возила, како мерка за елиминирање на ваквите појави би било препорачливо поставување на соодветна информациона сообраќајна сигнализација за присуство на диви животни на патот, како и ограничување на сообраќајната брзина.

7. План за управување со животната средина и социјалните аспекти

Планот за управување со животна средина и социјални аспекти е документ кој ги дефинира мерките, процедурите и одговорностите на инволвираните страни во имплементација на проектот. Планот за управување со животната средина и социјалните аспекти се состои од збир на мерки за намалување, следење и институционални мерки кои треба да се преземат за време на реализација како и оператива за елиминирање на негативните еколошки и социјални влијанија, нивно надоместување или редуцирање до прифатливи нивоа.

Главните активности за ублажување/намалување се опишани во Табелата 5.

Планот за намалување на влијанието на животната средина во текот на изградба и во оперативната фаза ги посочува мерките за намалување, трошоци и одговорности при мерките за спроведување на истите. Планот изнаоѓа подобри начини за преземање на активности со цел намалување или елиминирање на негативните влијанија.

Известувањето за имплементација на ПУЖС ќе биде квартално. За да се обезбеди одреден степен на влијание врз еколошките перформанси на Изведувачот, во договорите за работи ќе се воведе соодветна клаузула, која опфаќа казни во случај на непочитување на договорните еколошки одредби, на пр. во форма на одложување на одреден дел од исплатата се додека не се применат мерки за корегирање во согласност со потпроектот, големината на казната во зависност од сериозноста на прекршувањето на договорот. Во екстремни случаи раскинување на договорот ќе биде договорно врзано.

Спроведувањето на дефинираните мерки на ПУЖС ќе се следи од страна на супервизорот / надзорниот инженер, овластениот и / или државниот инспектор за животна средина и комунални работи, како и експертот за заштита на животната средина од ЕСП.

Прифатлив извештај за мониторинг од страна на изведувачот или надзорник на локацијата ќе биде услов за целосна исплата на договорно договорениот надомест, исто како и техничките критериуми за квалитет или анкети за квалитет.

Имплементацијата на мерките ќе се следи пред да се почне со работа, за време на реконструкцијата и по нејзиното завршување.

Корисникот (општина Прилеп) е должен редовно да доставува квартални извештаи за спроведување и следење на мерките за ублажување влијанијата врз животната средина (на пр. во форма на табеларен преглед (табели со план за ублажување и со план за следење), со додатна колона која би го прикажувала статусот на мерките, набљудувања и коментари, како и Следење на мерките (имплементирани / неимплементирани, резултати, забелешки, коментари, потенцијални проблеми, кога, итн.).

Табела 5 План за управување со животната средина и социјалните аспекти

Табела 5. План за ублажување на влијанијата					
Фаза на изградба					
Активност	Очекувани влијанија врз животната средина	Предложена мерка за ублажување	Одговорност за спроведување на мерката за ублажување	Период за спроведување на мерката за ублажување	Трошок поврзан со спроведување на мерката за ублажување
Работници и локално население					
Фаза на дизајнирање / реконструкција					
Фаза на дизајнирање / реконструкција – Сите активности	Можни негативни социјални и здравствени влијанија за работниците и локалното население како резултат со неусогласеноста на безбедносните мерки	- Планирање на времето на започнување со проектните активности. - Јавноста е информирана за работите преку известување на Општинската огласна табла и веб-страна, како и преку други јавно достапни страни (вклучувајќи ја и страната на работа). - Сите законски потребни дозволи, мислења и одлуки да се добиени пред отпочнување со работите. - Локалните служби за инспекција на градежни работи и заштита на животната средина да се известени за работите пред истите да започнат. - Изведувачот формално се согласува дека сите работи ќе се извршуваат на еден безбеден и дисциплиниран начин со цел помало	Општина Прилеп, Изведувач, надзорен инженер	Пред отпочнување со реконструктивните работи	Трошокот е вклучен во предмер пресметката

		влијание на околните жители и животна средина. - Поставување на соодветни знаци на местото за да се информираат работниците за најглавните правила и прописи кои треба да ги почитуваат. - Одредување на посебен сообраќаен режим, одобрен од надлежен орган (на пример, сообраќајна полиција); - безбедносните мерки за употреба на урбана опрема се вклучени во дизајнот; - Да се развие План и процедури за случајни ситуации со фокус на ризици од контаминација на водата.			
	Лесно загадување	Изборот/ дизајн на ламби опфаќа намалување на лесното загадување.	Општина Прилеп, Изведувач, надзорен инженер	Пред отпочнување со реконструктивните работи	Трошокот е вклучен во предмер пресметката
Градежна фаза					
Градежна фаза – сите работи	Можни негативни социјални и здравствени влијанија за работниците и локалното население како резултат со неусогласеноста на безбедносните мерки	- Сите потребни дозволи се набавени. - Изведувачот и подизведувачите имаат валидни дозволи за работа; - Имплементирање на добрите градежни практики за време на фазата на реконструкција, вклучувајќи: - Правилно обележување на проектните локации со траки и знаци за предупредување, како и	Учесници поврзани со изведбата на градежните активности	Во текот на градежната фаза од реализацијата на проектните активности	Трошокот е вклучен во предмер пресметката

		заградување на делови каде се гради и кои се опасни, и каде што треба; - Монтирање на знаци за намалување / ограничување на брзината за движење на возилата близу проектните локации; - Пристап на неовластен персонал во локациите на проектот не е дозволен. - Да се обезбеди добра и домаќинска организација на локацијата; - Поставување на посебен сообраќаен режим, одобрен од страна на одговорните служби (пр. Сообраќајна полиција) за возилата од изведувачот за време на градежниот период (заедно со општинскиот персонал и полицијата) и монтирање на знаци за овозможување безбедно одвивање на сообраќајот и пристап до локацијата и објектите; - Обезбеден безбеден премин за пешаците; - Поставување вертикална сигнализација и знаци на почетокот од локацијата за обновување; - Со машините треба да управуваат само искусни и соодветно обучени лица, со што ќе се намали ризикот од несреќи.			
--	--	--	--	--	--

		- Сите работници мора да бидат запознаени со опасностите од пожар и мерките за заштита од пожар и тие мора да бидат обучени да ракуваат со противпожарни апарати, хидранти и други уреди што се користат за гасење пожар. - Работниците мора да бидат соодветно обучени, сертифицирани и искусни за работата што ја работат - Уредите, опремата и противпожарните апарати треба секогаш да бидат функционални, за во случај да затребаат да се употребат брзо и ефикасно. - Опремата за брза помош треба да биде достапна на локацијата и работниците треба да знаат да ја користат. - Процедурите за итни случаи (вклучувајќи истурања, несреќи, итн.) се достапни на локацијата. - Личната заштитна опрема на работниците треба да е меѓународната добра пракса (секогаш шлемови, по потреба маски, ракавици, безбедносни очила, прицврстувачи и безбедносни чизми, итн.) - да не се преземаат			
--	--	--	--	--	--

		никакви активности во неповолни временски услови. - обезбедена итна прва помош на градежната локација. - обезбедена заштита при пожар, како и заштита од други опасности. - обука за работниците, особено за оние кои работат со електрична енергија. - адаптација и примена на процедури за спречување на несреки поврзани со електрична енергија, како и други видови на несреки по потреба. - координирање на работите со соодветната компанија за електрична енергија.			
Влијанија врз воздух					
- Во тек на изведба на предвидените градежни, монтажни и други предвидени проектни активности	- Појава на фугативна прашина при изведба на градежни активности - Издувни гасови од машините и транспортните возила за достава на градежни материјали	- Прскање со вода при ветровити и суви денови за намалување на количество на фугативна прашина; - Спречување на прашење за време на утовар – истовар; - Користење на соодветна и добро сервисирана градежна механизација; - избегнување на работа на механизација во т.н. “празен од”; - определување на времетраењето на работа на машините; - жителите/ чувствителните	Учесниците поврзани со изведбата на градежните активности	Во текот на градежната фаза од реализацијата на проектните активностите	Трошокот е вклучен во предмер пресметката

		рецептори ќе бидат информирани за градежните активности и работното време; - Утовар – истовар спроведуван со внимание. - Возила и товар кои можат да емитуваат прашина мора да бидат покриени; - Патиштата редовно се чистат и одржуваат на критични места - Чувајте ги горните слоеви и резервите на земја посебно. Заштитете ги со плехови / огради во случај на ветровито време. - Чувајте ги резервите на земја далеку од дренажни линии, природни водотеци и места подложни на ерозија на земјиштето, само по себе или од ветар. - Осигурајте се дека сите транспортни возила и машини се опремени со соодветна опрема за контрола на емисијата, редовно одржувани и атестирани. - Осигурајте се дека сите возила и машини користат бензин од официјални извори (лиценцирани бензински пумпи) и гориво што го одредува производителот на машините и возилата.			
--	--	---	--	--	--

		- Чистење на гумите на возилата по потреба, со цел спречување на пренос на земја на патиштата.			
Влијанија врз вода					
Градежна фаза – сите работи	- Излевање на погонско гориво, моторни масла или битумен; - Испуштање на отпадни комунални води од работници; - Испуштање на отпадни води од одржување и чистење на градежната механизација; - Хаварии на градежна механизација - Зголемено заматување на водите преку внес на градежен материјал или отпад	- Вршење редовно одржување на возилата и градежната механизација и периодични поправки согласно процедурите со цел да се спречи/намали протекувањето, емисиите и распрскувањето; - Одржувањето и поправките на возилата и градежната механизација е забрането да се врши на самата градежна локација; - Возилата и градежната механизација на изведувачот користат постоечки пристапни патишта; - Внимателно избирање на локацијата за градежните	- Учесниците поврзани со изведбата на градежните активности	- Во текот на градежната фаза од реализацијата на проектните активностите	Трошокот е вклучен во предмер пресметката

		материјали, складишта / привремено сместување на градежниот отпад; оваа локација мора да биде дефинирана / одобрена од Општината. - Ископаниот земјен материјал да биде соодветно заграден за да се спечи негово депонирање во водената средина; - Не смее да се складира минерален или друг отпад во близина на водотеците; - Никаква вода нема да биде пуштена во природен реципиент без претходно пречистување и нема да се испушта вода во езерото или нејзините притоки; - Да се спречи опасно истурање на отпад (привременото складиште на отпадот ќе биде отпорно на истекување, а оние за опасен или токсичен отпад опремени со секундарен систем за задржување, на пример, контејнери со двоен сид или оградени контејнери). - Ако се појави опасно истурање, задржете го и отстранете го, исчистете го местото и следете ги постапките и мерките за управување со опасниот отпад.			
--	--	--	--	--	--

		- Во случај на прелевање кое доаѓа од работната површина и кое е можно да е загадено со опасни супстанции, треба привремено да се прибере на лице место во некаков базен и да се транспортира до соодветната лиценцирана пречистителна станица за отпадни води. - Да се монтираат/ обезбедат и одржуваат соодветни санитарни чворови за работниците за да се спречи отпадна вода од нив да се разлива на локацијата. Нивната отпадна вода треба да се транспортира до соодветно место за пречистување на отпадни води. - Обезбедување на подвижни санитарни чворови од лиценциран оператор. - Спречете опасно истурање што доаѓа од резервоари (задолжителен систем за секундарно задржување, на пр. Контејнери со двојни сидови или заградени контејнери), - градежна опрема и возила (редовно одржување и прегледи на резервоари за нафта и гас) - машините и возилата може			
--	--	--	--	--	--

		да се паркираат (манипулираат) само на асфалтирани или бетонски површини со систем за собирање на површинска отпадна вода. - Прелевања на местото за работа кои е можно да носат суспендирани материји треба да се задржат, истурањето во природните текови е забрането. - Водата и другите компоненти во мешавината на бетон треба да бидат чисти и без штетни хемикалии; - Во случај на силен дожд да се заштитат градежните материјали и да се запрат реконструктивните активности; - Сите опасни материји, како што се гориво, мазива, лепила и отпад од пакување се неинертен отпад и мора да се стават во посебни соодветни контејнери заклучени на градилиштето, заштитени од екстремни временски услови; - Да се спроведе површински одвод за да се пренасочи дождовницата која би ја еродирала почвата; - Водата за изградба ќе биде			
--	--	---	--	--	--

		снабдена од постоечките извори и нема да има нови бунари или користење на природни водени тела/текови. - На локацијата нема да се применуваат антикорозивни материјали; - При нанесувањето на заштитни облоги и бои, ќе се преземат мерки против случајно истурање; - Спроведување на управување со атмосферски води и мерки за спречување на ерозијата на почвата. - Во случај на контаминација на вода, веднаш известете ги надлежните органи (вклучувајќи ја компанијата за водоснабдување).			
Влијанија врз Почва					
Градежна фаза – сите работи	- Фугитивна емисија на прашина од градежни активности; - Емисија на издувни гасови од градежната механизација ангажирана за реализација на активностите; - Истекување на горива и масла од градежна механизација, процес кој може да предизвика влијанија врз подземните води,	- Внимателно планирање на градежните работи со цел да се намалат негативните ефекти; - Намалувањето на големината на локацијата колку што е можно, поради минимизација на областа што ќе претрпи негативно влијание. - Сите опасни материјали, како на пример, гориво, подмачкувачи, лепила, како и амбалажен отпад се неинертен отпад и истиот	- Учесниците поврзани со изведбата на градежните активности	- Во текот на градежната фаза од реализацијата на проектните активностите	Трошокот е вклучен во предмер пресметката

	бидејќи нејзината филтрација оди преку почвата; - Несоодветно управување со создадениот отпад на локација; - Загадување на подземните води и почвата може да се случи и во случај на несреќи и итни случаи.	мора да се смести во посебни соодветни контејнери со секундарно задржување сместени на градежната локација, заштитени од екстремни временски услови - Заштита на градежните материјали во услови на поројни дождови. - Областа на градежната локација да биде ограничена. - Сите позајмувања на чакал и песок, вклучувајќи ги и местата каде што вишокот од ископаниот материјал ќе биде ставан на куп, мора да поседуваат соодветна дозвола/одобрување. Нема да има ископување на минерални материјали (чакал, песок, камен итн.) од околината. - Во случај на појава на загадена почва од евентуално испуштање на масла од градежната механизација, загадената почва треба да се отстрани и истата да биде третирана како опасен отпад.			
Генерирање на отпад					
Градежна фаза – сите работи	- Генерирање на мешан комунален отпад - Генерирање на отпад од растително потекло	- Селектирање на генерираниот отпад на лице место. - Класифицирање и	- Учесниците поврзани со изведбата на градежните	- Во текот на градежната фаза од реализацијата на проектните активностите	Трошокот е вклучен во предмер пресметката

	- Градежен шут од градежни активности - Земјен материјал - Гребен и отпаден асфалт	означување на отпадот согласно националната Листа на отпад (Службен весник бр.100/05), - Утврдување на карактерот на отпадот - Складирање на места предвидени за таа намена; Депониите за привремено и конечно отстранување мора да бидат лиценцирани и одобрени од Општината; - Контејнери за секоја идентификувана категорија на отпад се обезбедени во доволни количини и се поставени соодветно. - Патеките за собирање и отстранување на отпад и лиценцираните депонии / преработувачки капацитети ќе бидат идентификувани за сите големи видови отпад што се очекува од активностите за уривање и градежништво. За управување со опасен отпад, ќе се бараат и следат упатства од Министерството за заштита на животната средина и просторно планирање. Минералните (природни) градежни и отпадоци од уривање ќе бидат одделени од општите отпадоци, органски, течни и хемиски отпад со сортирање на терен и привремено	активности		
--	--	--	------------	--	--

		зачувани во соодветни контејнери. Во зависност од неговото потекло и содржина, отпадот од минерал (почвен камен, итн.) ќе се врати на својата оригинална локација или повторно ќе се употреби со одобрение од Општината. - Евиденцијата за отстранување на отпадот редовно ќе се ажурира и ќе се чува како доказ за правилно управување, како што е проектирано. - Секогаш кога е можно, изведувачот повторно ќе употреби и ќе рециклира соодветни и одржливи материјали. Фрлањето на било каков отпад (вклучувајќи го и органскиот отпад) или отпадните води кон околната природа или водни тела е строго забрането. - Собирање, транспортирање и конечно отстранување / преработка на комуналниот отпад е од страна на лиценцирана компанија. - Ако отпадот има една или повеќе опасни карактеристики, создавачот и/или поседувачот се должни да го класифицираат во			
--	--	--	--	--	--

		категиорија опасен отпад и да постапуваат со него како со опасен отпад. - Целиот отпад ќе се собира и отстранува соодветно од страна на лиценцирани собирачи и на лиценцирани депонии; - Градежните активности ќе завршат единствено тогаш кога сиот градежен отпад ќе биде отстранет (не смее да остане отпад на градежната локација)/ ќе биде собран од страна на овластените служби. - Забрането е да се пали отпад на градежното земјиште. - Отпадот што ќе се создаде за време на престојот и работењето на работниците на изведувачот, со применување на најдобрите практики за управување, треба да биде собран, превезен и сместен на легална депонија што ги исполнува основните стандарди согласно законските акти.			
Градежна фаза – сите работи	- Справување со токсични / опасни материјали и отпад	- Привремено складирање на терен на сите опасни или токсични супстанции (вклучувајќи отпад) ќе биде во сигурни контејнери со ознака за составот, особини и информации за справување. Хемикалиите се	- Учесниците поврзани со изведбата на градежните активности	- Во текот на градежната фаза од реализацијата на проектните активностите	Трошокот е вклучен во предмер пресметката

		управуваат, употребуваат и се отстрануваат, и се преземаат мерки на претпазливост, како што се бара во Листата на податоци за безбедност на материјалот (MSDS) - Опасните супстанции (вклучувајќи и течни отпадоци) ќе се чуваат во контејнер заштитен од протекување за да се спречи истекување и прелевање. Овој контејнер ќе поседува секундарен систем за задржување, како што се оградите (на пример, насип-контејнер), двојни сидови или слично. Системот за секундарно задржување мора да биде без пукнатини, да може да го задржи прелевањето и да се испразни брзо. - Контејнерите со опасни супстанции мора да се чуваат затворени, освен кога се додаваат или отстрануваат материјали / отпад. Тие не смеат да се ракуваат, да се отвараат или да се складираат на начин што може да предизвика нивно истекување. - Контејнерите кои имаат запалив или реактивен отпад мора да се сместат најмалку 15 метри (50			
--	--	---	--	--	--

		стапки) од имотот на објектот. Големи количини на гориво нема да се чуваат на локацијата. - Отпадот никогаш не се меша и се транспортира со посебно лиценцирани превозници и се депонира / обработува само во лиценцирана постројка. - Нема да се употребуваат бои или раствори со токсични состојки или бои врз база на олово. - Опасниот отпад ќе се транспортира и ракува само од лиценцирани компании во согласност со националната регулатива. - Опасниот отпад ќе се отстранува само на лиценцирани депонии или се обработува во лиценцирани погони за преработка. - Дизајнирање и инсталирање на непропустлив резервоар за нафта (ограден) под трафостаницата за собирање и евакуација на евентуално истекување на нафта, со соодветен капацитет (волумен) од најмалку 110%, направен да задржи 110% од максималниот капацитет на нафтен јонски			
--	--	---	--	--	--

		трансформатор. Редовна инспекција ќе се врши во текот на оперативната фаза на трафостаницата за да се осигура дали контејнерот е сигурен. Трафостаницата е соодветно заштитена (оградена) и видливо поставени се знаци за предупредување. - Да се спроведува редовна контрола/одржување на трафостаницата за навремено детектирање на можно протекување на нафта и/или дефекти. - Дополнување со нафта (по потреба) на опремата на трафостаницата ќе биде изведено од овластена компанија. - Во случај на користење на SF6 како изолатор, да се обезбеди континуирано следење на SF6 гас со единицата за мерење на притисок и да се врши контрола за евентуално истекување на гас. Во случај на истекување на гас, пред густината на SF6 гасот да падне под критичното ниво објектот ќе се затвори и нема да работи до решавање на проблемот.			
	- Управување со материјали	- Нема да бидат користени нови материјали кои содржат азбест или боја со	- Учесниците поврзани со изведбата на	- Во текот на градежната фаза од реализацијата на проектните	Трошокот е вклучен во предмер

		олово. - Грубиот агрегат за бетон кој се применува и се користи во рехабилитација треба да се усогласи со барањата за издржливост и градација. Агрегатот мора да биде девствен (не се користи претходно) и по можност локално произведен. - Минералните ресурси (агрегат, песок, чакал, итн.) се набавуваат само од лиценцирани компании со валидни концесии за ископување / експлоатација. Компаниите треба да докажат дека ги следат мерките за безбедност и здравје и управување со животната средина. - Се користат постоечки каменоломи и фабрики за асфалт; - Производителот на асфалт, бетон и каменоломот за камен агрегат мора да ги добие / да ги има сите потребни дозволи за работа и емисија и сертификати за квалитет, и мора да достави доказ за сообразност со сите национални закони за животната средина и безбедност и здравје. При нанесување на асфалт и битуменска емулзија да се	градежните активности	активностите	пресметката
--	--	--	-----------------------	--------------	-------------

		земат во предвид метеоролошките податоци и услови при планирањето и спроведувањето (врнежливи периоди, облачно, поладно и повлажно време итн.) - Осигурајте се дека сите транспортни возила и машини се опремени со соодветна опрема за контрола на емисијата, редовно се одржувани и атестирани. - Позиционирањето на распрснувачот за емулзија треба да биде такво што да нема прскање надвор од површината што треба да се подготви или запечатена со прајмер. - Сите материјали треба да бидат одобрени од страна на инженерот одговорен за локацијата.			
Влијанија заради зголемено ниво на бучава					
Градежна фаза – сите работи	- Зголемено ниво на бучава, како резултат на градежни активности	- Градежните активности може да се изведуват само дење (07-19 часот) како што е утврдено со дозволата. - Локалните жители ќе бидат информирани за работните часови. Градежни активности ќе се спроведуваат ноќе само ако тоа е неопходно и по консултација со локалните	- Учесниците поврзани со изведбата на градежните активности	- Во текот на градежната фаза од реализацијата на проектните активностите	Трошокот е вклучен во предмер пресметката

		жители. - Ќе се води сметка при истовар на возилата да се намали бучавата. Возилата за испорака ќе бидат пренасочувани за да не ги вознемируваат локалните жители. Ќе биде забрането за возилата за испорака да чекаат на локацијата или близу до неа со запален мотор. - Градежните активности треба соодветно да се планираат за да се намали времето на користење на опремата што создава најголема бучава. - За време на оперирањето, капаците за генераторите на моторот, компресорите за воздух и другата механичка опрема за која е потребно електрично напојување, треба да бидат затворени и опремата треба да биде поставена што е можно подалеку од резидентната област. - Употреба на најдобрите градежни практики со посебно истакнување на нивоата на бучава.			
Градежна фаза – сите работи	- Културно наследство (случајни наоди)	- При случајни откритија, мора веднаш да се запре со работа и да се информираат надлежните органи, (Министерството за култура,	- Учесниците поврзани со изведбата на градежните активности	- Во текот на градежната фаза од реализацијата на проектните активностите	Не е достапно

		Директорат за заштита на културно наследство – Скопје и Националната институција, Институтот за заштита на културни споменици и Музеј – Прилеп) во рок од 24 часа според државните процедури. Со работа ќе се продолжи по одобрувањето од надлежните органи. - Мора сите изведувачи/подизведувачи и други битни учесници да се обучени за процедурите при случајни откритија.			
Градежна фаза – сите работи	- Влијание на биодиверзитетот	- Работната локација ќе опфати минимален потребен простор; - Палење оган и горење на отпад е строго забрането; - Ловокрадството, ловот, сечењето дрва, рибарењето и друг вид на злоупотребување на животните, растенијата и шумските производи е строго забрането; - Кога ќе се засади или озеленува локацијата, ќе се користат само локални растенија; - Мочуриштата и потоците во близина ќе бидат заштитени од загадување од градежното место со соодветни мерки во случај на ерозија и контрола на	- Учесниците поврзани со изведбата на градежните активности	- Во текот на градежната фаза од реализацијата на проектните активностите	Не е достапно

		талог, со помош на бали од сено и огради од тиња.			
Оперативна фаза					
Управување со отпад					
Оперативна фаза – сите активности	Генерирање на комунален отпад од посетители	Склучување на Договор со локално Комунално претпријатие за собирање и транспорт на генерираниот отпад до лиценцирана депонија	Корисник	Во фазата на користење на локалниот пат, на пешачките патеки и на урбаната опрема	Во зависност од тарифник на Општинско комунално претпријатие
Табела 5. План за ублажување на влијанијата					

Следните табели со мерки за ублажување (Табела 6, Табела 7 и Табела 8) се преземени од Елаборатите за заштита на животната средина, кои беа подготвени според Националното законодавство. Спроведувањето на мерките за ублажување дадени во табелите (6, 7 и 8) е задолжително за време на планираните активности од потпроектот „Прилепско Езеро – Нови авантури, нови можности“.

Табела 6 Мерки за ублажување на влијанието од Елаборатот за заштита на животната средина за инфраструктурен проект за велосипедска патека од „Маркова Чешма“ до пристапниот пат за село Присад, катастарска општина Ореовец и катастарска општина Присад, општина Прилеп.

Мерки за ублажување на влијанијата				
А (големо влијание)		Б (средно влијание)	В (мало влијание)	Незначително
Градежна фаза				
Елемент на животна средина	Оцена на влијанието	Мерки за ублажување на влијанието		
		Одговорно тело / институција	Датум на започнување/завршување на мерките	
Флора	А (-)	Ефикасно расчистување на градежната траса, при што повремено да се прскаат растенијата кои се изложени на прашина со вода,	Изведувачот на градежните работи	За време на изградбата
		За време на градежните работи да се спроведат сите соодветни мерки со цел да се минимизира негативното влијание врз природните живеалишта на живите организми		
		Да се користат постојните пристапни патишта		
		Обезбедено растојание помеѓу жиците и почвата, со цел да се минимизира ризикот од пожари,		
		Избегнување на гласни звучни сигнали од возилата и градежните машини во областите каде има живеалишта на посебни видови,		
		Внимателен избор на локацијата за градежен материјал, складишта/одлагање на градежен шут, односно избор на локацијата која минимално влијание врз природните живеалишта.		
Фауна	А (-)	Да се користат најадекватни методи при изградбата со цел да се намали вознемиреноста кај живите организми особено кај птиците,	Изведувачот на градежните работи	За време на изградбата

		За време на градежните работи да се спроведат сите соодветни мерки со цел да се минимизира негативното влијание врз природните живеалишта на живите организми. Да се користат постојните пристапни патишта Избегнување на гласни звучни сигнали од возилата и градежните машини, Внимателен избор на локацијата за градежен материјал, складишта/одлагање на градежен шут, Изведувачот треба да не им дозволува на работниците да фаќаат животни, да уништуваат живеалишта, да собираат јајца од желки, птици итн. Фазата на изградба не треба да се изведува навечер и ноќе, затоа што тоа бара вештачка светлина што ќе ги вознемири животните, посебно оние кои се активни ноќе.		
Визуелен изглед на пределот	A (-)	Минимизирање на површината на градилиштето со цел минимизирање на влијанијата врз пределот/внимателно планирање и дизајнирање на работите Брзо одлагање на градежниот шут на одредена депонија за инертен отпад	Инвеститор/ Изведувач на градежните работи/Овластена фирма за собирање на отпад	Според изведбена динамика
Ерозија на земиштето	A (-)	Внимателно планирање на градежните работи со цел да се намалат негативните ефекти и обезбедување на спречување на загадување на почвата. Намалување на големината на локацијата поради минимизирање на земјиштето кое трпи негативно влијание Рестрикција на движењата на возилата и употреба на механизација која врши помал притисок врз земјиштето Спречување на дополнителни загуби од вегетација долж патиштата Забрана на одвивање на градежни активности во услови на поројни дождови.	Инвеститор/ Изведувач на градежните работи/Овластена фирма за собирање на отпад	Според изведбена динамика

		Расчистување на местото на градење по завршувањето на изградба.		
Квалитет на воздух	Б(-)	Внимателно определување на времето на работа во близина на населените места.	Инвеститор/ Изведувач на градежните работи	Според изведбена динамика
		Рестрикција на непотребен сообраќај на градилиштето.		
		Прскање со вода на пристапните патишта за време на летните суви денови со цел да се спречи појавата на прашина .		
		Спроведување на редовно одржување на возилата и градежната механизација и процедури на периодични поправки со цел да се намали истекувањето, емисиите и дисперзијата.		
		Користење на квалитетно (во однос на националните стандарди) гориво за возилата.		
		Користење на маски за работниците при работа во услови на прашина.		
		Обезбедување на мерки за заштита на транспортните средства и опремата.		
Создавање и управување на отпад	А(-)	Воспоставување на контакт со овласетни собирачи, транспортери на различни фракции на отпад и негово безбедно финално одлагање .	Инвеститор/ Изведувач /ЈКП Комуналец Прилеп/приватни фирми	
		Генерираниот отпад треба да се складира на одредени месат означени спрема типот на отпад (опасен /неопасен /инертен) до моментот на собирање, транспорт и финално отстранување.		
		Отпадот кој се носи од градилиштето треба да биде покриен за да се спречи дисперзија по патот.		
		Градежните активности завршуваат откако ќе се отстранат сите отпадни материи (не смее да се остави отпад на градилиштето)		
		Забрането е да се пали отпад на градилиштето		
		Генерираниот отпад, доколку е можно треба повторно да се искористи како градежен материјал.		
		Градежниот шут треба да се отстрани финално на депонија за инертен отпад.		

		Комуналниот отпад кој се создава за време на присуството и исхрана на работниците, со примена на најдобри практики за управување, отпадот да се собере, транспортира и депонира на легална депонија.		
Културно историско и археолошко наследство	Незначително влијание	Забрана на вршење на какви био стопански активности кои не се во согласност со целите и мерките за заштита утврдени со правниот акт за прогласување природно добор или просторниот план за подрачје со специјална намена. Воспоставување на начелата за заштита на природата согласно Законот за заштита на природата.	Инвеститор/ Изведувач на градежните работи	Според изведбена динамика
Бучава и вибрации	A (-)	Активностите што ќе се реализираат во близина на населени места да се одвиваат само во текот на денот Градежните постапки да се планираат соодветно за да се редуцира времето на користењето на опрема која создава најинтензивна бучава. Да се користат најдобрите практики за градење со посебен акцент на нивото на бучава.	Инвеститор/ Изведувач на градежните работи	Според изведбена динамика
ОПЕРАТИВНА ФАЗА				
Флора	A(-)	Градење на прегради од вегетација, по можност автохтона;	Инвеститор/ Изведувач на градежните работи	Според изведбена динамика
Ерозија на земјиштето	B(-)	Обновување на површински слој на почва со засадување на одредени растителни видови; Одржување на вегетатиска покривка на земјената површина осетлива на ерозија.	Инвеститор/ Изведувач на градежните работи	Според изведбена динамика
		Рестрикција на движењата на возилата и употреба на механизација која врши помал притисок на земјиштето.		
		Садење/рехабилитирање на вегетацијата со цел да се намали ширењето на издувните гасови, честички, прашина		

		Рехабилитација на еродираните канали и нивно доведување до природна состојба/повторно садење на вегетацијата.		
		Расчистување на местото на интервенција по завршување на редовната контрола.		
Бучава	B(-)	Заштита на критичните околни објекти (градинки, училишта, болници) со привремени звучни бариери.	Инвеститор/ Изведувач на градежните работи	Според изведбена динамика
Социо економски ефект	A(+)	Позитивна социо-економска добивка на реонот.	Инвеститор/ Изведувач на градежните работи	Според изведбена динамика
		Зголемени можности за вработување.		
		Подобрен пристап, пониски транспортни трошоци и подобар пазар на стоки .		
ПРЕСТАНОК НА РАБОТА				
Флора	A (+)	Обновување на природните живеалишта.	Инвеститор/ Изведувач на градежните работи	Според изведбена динамика
Фауна	A (+)	Обновување на природните живеалишта.	Инвеститор/ Изведувач на градежните работи	Според изведбена динамика
Создавање и управување на отпад	A (+)	Нема да има појава на генерирање на отпад.	Инвеститор/ Изведувач на градежните работи	Според изведбена динамика
Бучава	A (+)	Престанок на емисии на бучава.	Инвеститор/ Изведувач на градежните работи	Според изведбена динамика
Квалитет на воздух	A (+)	Исчезнување на емисии од издувни гасови од возилата.	Инвеститор/ Изведувач на градежните работи	Според изведбена динамика
Ерозија на земјиштето	A (+)	План за враќање во почетна состојба кој дава детали за конечното сортирање, дренажа и контрола на седименти, мерки за враќање на почвата и вегетацијата.	Инвеститор/ Изведувач на градежните работи	Според изведбена динамика
Почва	A (+)	Спречување набивање на почва.	Инвеститор/ Изведувач на градежните работи	Според изведбена динамика
Визуелен изглед на пределот	A (+)	Обврзување на изведувачот да ги расчисти и врати во првобитната состојба користените површини.	Инвеститор/ Изведувач на градежните	Според изведбена динамика

			работи	
Откуп на земјиште/компензација за користење на приватно земјиште	A (+)	Обврзување на изведувачот да ги расчисти и врати во првобитната состојба користените површини доколку во оперативната фаза имал земја која ја откупил за користење.	Инвеститор/Изведувач на градежните работи	Според изведбена динамика

Табела 7 Мерки за ублажување на влијанието од Елаборатот за заштита на животната средина за проект за пристапен пат со паркинг простор за лесни моторни возила во согласност со Урбаниот план за катастарска општина Дабница, Општина Прилеп.

Мерки за ублажување на влијанијата				
A (големо влијание)	Б (средно влијание)	В (мало влијание)	Незначително	
Градежна фаза				
Елемент на животна средина	Оцена на влијанието	Мерки за ублажување на влијанието	Одговорно тело / институција	Датум на започнување/завршување на мерките
Флора	А (-)	Ефикасно расчистување на градежната траса, при што повремено да се прскаат растенијата кои се изложени на прашина со вода,	Изведувачот на градежните работи	За време на изградбата
		За време на градежните работи да се спроведат сите соодветни мерки со цел да се минимизира негативното влијание врз природните живеалишта на живите организми		
		Да се користат постојните пристапни патишта		
		Обезбедено растојание помеѓу жиците и почвата, со цел да се минимизира ризикот од пожари,		
		Избегнување на гласни звучни сигнали од возилата и градежните машини во областите каде има живеалишта на посебни видови,		
		Внимателен избор на локацијата за градежен материјал, складишта/одлагање на градежен шут, односно избор на локацијата која минимално влијание врз природните живеалишта.		

Фауна	A (-)	Да се користат најадекватни методи при изградбата со цел да се намали вознемиреноста кај живите организми особено кај птиците,	Изведувачот на градежните работи	За време на изградбата
		За време на градежните работи да се спроведат сите соодветни мерки со цел да се минимизира негативното влијание врз природните живеалишта на живите организми.		
		Планирање на градежните активности со цел да се избегнат сезоните на парење кај живите организми, Да се користат постојните пристапни патишта Избегнување на гласни звучни сигнали од возилата и градежните машини, Внимателен избор на локацијата за градежен материјал, складишта/одлагање на градежен шут, Изведувачот треба да не им дозволува на работниците да фаќаат животни, да уништуваат живеалишта, да собираат јајца од желки, птици итн. Фазата на изградба не треба да се изведува навечер и ноќе, затоа што тоа бара вештачка светлина што ќе ги вознемири животните, посебно оние кои се активни ноќе.		
Визуелен изглед на пределот	A (-)	Минимизирање на површината на градилиштето со цел минимизирање на влијанијата врз пределот/внимателно планирање и дизајнирање на работите Брзо одлагање на градежниот шут на одредена депонија за инертен отпад	Инвеститор/Изведувач на градежните работи/Овластена фирма за собирање на отпад	Според изведбена динамика
Ерозија на земиштето	A (-)	Внимателно планирање на градежните работи со цел да се намалат негативните ефекти и обезбедување на спречување на загадување на почвата. Намалување на големината на локацијата поради минимизирање на земјиштето кое трпи негативно влијание	Инвеститор/Изведувач на градежните работи/Овластена фирма за собирање на отпад	Според изведбена динамика

		Рестрикција на движењата на возилата и употреба на механизација која врши помал притисок врз земјиштето Спречување на дополнителни загуби од вегетација долж патиштата Забрана на одвивање на градежни активности во услови на поројни дождови. Садење/рехабилитирање на вегетација долж патиштата со цел да се намали ширењето на издувни гасови, честички, прашина Расчистување на местото на градење по завршувањето на изградба.		
Квалитет на воздух	Б(-)	Внимателно определување на времето на работа во близина на населените места.	Инвеститор/ Изведувач на градежните работи	Според изведбена динамика
		Рестрикција на непотребен сообраќај на градилиштето. Прскање со вода на пристапните патишта за време на ветровити и суви денови со цел да се спречи појавата на прашина. Спроведување на редовно одржување на возилата и градежната механизација и процедури на периодични поправки со цел да се намали истекувањето, емисиите и дисперзијата. Користење на квалитетно (во однос на националните стандарди) гориво за возилата. Користење на маски за работниците при работа во услови на прашина. Обезбедување на мерки за заштита на транспортните средства и опремата.		
Создавање и управување на отпад	А(-)	Воспоставување на контакт со овласетни собирачи, транспортери на различни фракции на отпад и негово безбедно финално одлагање .	Инвеститор/ Изведувач /ЈКП Комуналец Прилеп/приватни фирми	
		Генерираниот отпад треба да се складира на одредени месат означени спрема типот на отпад (опасен /неопасен /инертен) до моментот на собирање, транспорт и финално отстранување. Отпадот кој се носи од градилиштето треба да биде покриен за да се спречи дисперзија по патот.		

		Градежните активности завршуваат откако ќе се отстранат сите отпадни материи (не смее да се остави отпад на градилиштето)		
		Забрането е да се пали отпад на градилиштето		
		Генерираниот отпад, доколку е можно треба повторно да се искористи како градежен материјал.		
		Градежниот шут треба да се отстрани финално на легална депонија за инертен отпад.		
		Комуналниот отпад кој се создава за време на присуството и исхрана на работниците, со примена на најдобри практики за управување, отпадот да се собере, транспортира и депонира на легална депонија.		
Културно историско и археолошко наследство	Незначително влијание	Забрана на вршење на какви биостопански активности кои не се во согласност со целите и мерките за заштита утврдени со правниот акт за прогласување природно добор или просторниот план за подрачје со специјална намена.	Инвеститор/Изведувач на градежните работи	Според изведбена динамика
		Воспоставување на начелата за заштита на природата согласно Законот за заштита на природата.		
Бучава и вибрации	A (-)	Активностите што ќе се реализираат во близина на населени места да се одвиваат само во текот на денот	Инвеститор/Изведувач на градежните работи	Според изведбена динамика
		Градежните постапки да се планираат соодветно за да се редуцира времето на користењето на опрема која создава најинтензивна бучава.		
		Да се користат најдобрите практики за градење со посебен акцент на нивото на бучава.		
ОПЕРАТИВНА ФАЗА				
Флора	A(-)	Градење на прегради од вегетација, по можност автохтона;	Инвеститор/Изведувач на градежните работи	Според изведбена динамика
		Обновување на површински слој на почва со засадување на одредени растителни видови;		

Ерозија на земјиштето	Б(-)	Одржување на вегетациска покривка на земјената површина осетлива на ерозија.	Инвеститор/ Изведувач на градежните работи	Според изведбена динамика
		Рестрикција на движењата на возилата и употреба на механизација која врши помал притисок на земјиштето.		
Социо економски ефект	А(+)	Садење/рехабилитирање на вегетацијата со цел да се намали ширењето на издувните гасови, честички, прашина	Инвеститор/ Изведувач на градежните работи	Според изведбена динамика
		Рехабилитација на еродираните канали и нивно доведување до природна сосотјба/повторно садење на вегетацијата.		
		Позитивна социо-екоонска добивка на реонот.		
		Зголемени можности за вработување.		
		Подобрен пристап, пониски транспортни трошоци и подобар пазар на стоки.		
ПРЕСТАНОК НА РАБОТА				
Флора	А (+)	Обновување на природните живеалишта.	Инвеститор/ Изведувач на градежните работи	Според изведбена динамика
Фауна	А (+)	Обновување на природните живеалишта.	Инвеститор/ Изведувач на градежните работи	Според изведбена динамика
Создавање и управување на отпад	А (+)	Нема да има појава на генерирање на отпад.	Инвеститор/ Изведувач на градежните работи	Според изведбена динамика
Бучава	А (+)	Престанок на емисии на бучава.	Инвеститор/ Изведувач на градежните работи	Според изведбена динамика
Квалитет на воздух	А (+)	Исчезнување на емисии од издувни гасови од возилата.	Инвеститор/ Изведувач на градежните работи	Според изведбена динамика
Ерозија на земјиштето	А (+)	План за враќање во почетна состојба кој дава детали за конечното сортирање, дренажа и контрола на седименти, мерки за враќање на почвата и вегетацијата.	Инвеститор/ Изведувач на градежните работи	Според изведбена динамика
Почва	А (+)	Спречување набивање на почва.	Инвеститор/ Изведувач на градежните работи	Според изведбена динамика

			работи	
Визуелен изглед на пределот	A (+)	Обврзување на изведувачот да ги расчисти и врати во првобитната состојба користените површини.	Инвеститор/ Изведувач на градежните работи	Според изведбена динамика
Откуп на земјиште/компензација за користење на приватно земјиште	A (+)	Обврзување на изведувачот да ги расчисти и врати во првобитната состојба користените површини доколку во оперативната фаза имал земја која ја откупил за користење.	Инвеститор/ Изведувач на градежните работи	Според изведбена динамика

Табела 8 Мерки за ублажување на влијанието од Елаборатот за заштита на животната средина за столбна трафостаница и приклучен 10 (20) KB далековод поврзан со туристичко-рекреативен центар катастарска општина Дабница, Општина Прилеп.

Реден број	Опис на мерката	Цел на мерката изразена преку намалување на влијанијата врз ж.с.	Временски распоред за реализација на планот за подобрување во рок од 5 години	
			Месец и година 2019 год. и континуирано	Средства
1.	Заштита од емисии во воздух:			
	-Засадување на сите слободни површини со зеленило; -Помала фреквенција на транспортните средства во локацијата; -Мониторинг	Подобар квалитет на воздухот, емисиите ќе бидат во рамките на испуштањата како извори на загадување на амбиенталниот воздух од подвижни и стационарни извори. Редовно следење на квалитетот на амбиенталниот воздух, пратење на граничните вредности за концентрациите на емисиите во воздухот.	Перманентно, до престанок со работа на инсталацијата. -мониторинг; =еднаш годишно	Според ценовник на извршителот
2.	Заштита од емисии во вода и канализација:			
	-Намалување на загадувачките материји во отпадните води испод дозволените концентрации.	Намалување на емисиите во вода и канализација. Доведување на загадувањата на животната средина од отпадните води, во водите и канализацијата, во дозволените граници и задоволување на потребните стандарди и нормативи за заштита на водите и канализацијата.	Перманентно, до престанок со работа на инсталацијата. -Мониторинг; Определување на концентрациите на штетни материји во отпадните води, согласно Уредбата за класификација на водите = еднаш годишно	Според ценовник на извршителот
3.	Заштита од отпадот:			
	-Намалување на создавањето на отпадни	Намалување на количините од отпад.	Перманентно, до престанок со работа на	Според ценовник на извршителот

	материи. -Одвојување на фракции на отпад според видовите и категоријата на опасност. -Редовно подигнување и отстранување на привремено одложениот отпад од страна на овластениот оператор, односно договореното правно лице -Набавка на садови и вреќи за времено одложување на отпадот.	Заштита на амбиенталниот воздух, почвата и водите. Задоволување на потребните стандарди и нормативи за заштита од загадување од отпадот.	инсталацијата. -Садови ; =По отпочнување со работа -Отстранување; =согласно договорот и динамиката на овластениот оператор, односно договорениот купец.	
4.	Заштита од емисии во почва:			
	-Намалување на создавањето на отпадни материи (цврст и течен отпад) до одржливо ниво. -Набавка на садови и вреќи за привремено одложување на отпадот -Одвојување на отпадот според видовите и категоријата на опасност. -Редовно подигнување и отстранување на привремено одложениот отпад.	Намалување на отпадните материи. Заштита од загадување на почвата	Перманентно, до престанок со работа на инсталацијата. -Садови; =По отпочнување со работа -Отстранување; =согласно договорот и динамиката на овластениот оператор, односно договорениот купец.	Не може да се предвидат
5.	Заштита од Бучава, Вибрации и Нејонизирачко зрачење:			
5.	-Рационално користење на времето за работа на машините и редовно сервисирање, -Следење на пропишаните гранични вредности -Набавка на нови машини и опрема, со почитување на принципите за Најдобри Достапни Техники. -Мониторинг	Намалување на интензитетот на бучава, вибрации и нејонизирачко зрачење. Задоволување на потребните стандарди и нормативи за заштита од бучава, вибрации и нејонизирачко зрачење	Перманентно, до престанок со работа на инсталацијата. -Мониторинг; = еднаш годишно.	Според ценовник на извршителот

8. Активности за следење

Од суштинско значење е да се дизајнира програма за следење и фреквенција на следење на соодветен начин, со цел да се покажат вкупните перформанси на работа на проектот како и краткорочни влијанија на врвните градежните активности. Поконкретно, како интегрален и критичен дел на ПУЖС, програмата за мониторинг на животната средина треба да ги содржи следните цели:

- Одредување на реалниот степен на влијанијата;
- Контрола на влијанија кои се генерирани од процесот на градење и оперативната фаза;
- Проверка на стандардите за загадување на животната средина кои се применуваат за проектот во текот на изградбата;
- Проверка и следење на процесот на имплементација на решенија за заштита на животна средина за време на градењето;
- Предлагање на мерки за ублажување во случај на неочекувани влијанија;
- Проценка на влијанието на мерките за ублажување во градежната и оперативната фаза.

Проектот ќе го спроведе планот за мониторинг на животната средина: (i) да ја провери работата на изведувачот во текот на имплементацијата на проектот, со цел да се провери договорната согласност со предвидените мерки за ублажување, а потоа и (ii) да се проценат реалните влијанија врз животната средина на проектот во годините по завршувањето на проектот. Главните компоненти на планот за мониторинг се:

- Треба да се следат еколошките параметри;
- Треба да се следат специфични области, локации и параметри;
- Применливи стандарди и критериуми;
- Времетраење и зачестеност;
- Институционални одговорности;
- Трошоци.

Надзорниот инженер, ангажиран од страна на општината, има обврска да ја набљудува и проценува имплементацијата на предложените мерки во рамките на планот за набљудување и да го известува инвеститорот и канцеларијата за проектот **ПЛРК (Проект за локална и регионална конкурентност)** и Општина Прилеп. Општината ќе известува за состојбата на животната средина и примената на мерките за ублажување и набљудување во редовните извештаи за напредокот на потпроектот и во посебниот Извештај за имплементацијата на ПУЖС на секои три месеци (доколку не е поинаку одредено од страна на експертот за животна средина, одобрено од страна на Специјалистот за животна средина од СБ) до експертот за животна средина.

Табела 9 План за мониторинг

Табела 9 План за мониторинг					
Фаза на изградба					
Кој	Каде	Како	Кога	Од кого	Колкав
<i>Параметар треба да се следи?</i>	<i>Треба да се следи тој параметар?</i>	<i>Треба да се следи тој параметар (што треба да се мери и како)?</i>	<i>Треба да се следи тој параметар (време и зачестеност)?</i>	<i>Треба тој параметар да се следи (одговорност)?</i>	<i>е трошокот поврзан со спроведување то на следењето</i>
Фаза на предконструкција					
1. Проверка на потребна документација - градежна дозвола - одобрен Елаборат за заштита на животната средина - одобрен План за управување со животната средина и социјалните аспекти (дозволи, Извештај и слично)	Канцеларии на општина Прилеп	Визуелна проверка на потребна документација	Пред почетокот на градежните активности	ПЛРК ЕЖС, Надзорен инженер, претставник од општината	- Вклучено во буџетот на потпроектот
2. Известување на јавни и надлежни институции	Простории на изведувач	Визуелна проверка на потребна документација	Пред почетокот на градежните активности	ПЛРК ЕЖС, Надзорен инженер, претставник од општината	- Вклучено во буџетот на потпроектот

План за управување со животна средина и социјалните аспекти за потпроектот “Прилепско Езеро – Нови авантури, нови можности”

3. Подготвен план за сообраќај	- Канцеларии на општината	Проверка на документација	Пред почетокот на градежните активности	ПЛРК ЕЖС, Надзорен инженер, претставник од општината	- Вклучено во буџетот на потпроектот
Градежна фаза					
4. Мерки за безбедност и здравје при работа на работниците и Безбедносни мерки за локалното население и другите посетители на градилиштето	Сите работи	Проверка на документација и визуелни проверки во текот на изведувачето на градежните работи	Во тек на подготвителните работи и константно во тек на изведба на градежните работи	Надзорен инженер, ПЛРК ЕЖС, инспекција од општината	- Вклучено во буџетот на потпроектот
5. Појава на фугативна прашина при изведба на градежни активности; Издувни гасови од транспортна механизација за достава на градежни материјали.	Сите работи	Визуелна проверка на присуство на прашина и издувни гасови; мерење во случај на поплаки или негативни инспекциски наоди	Константно во тек на изведба на градежните работи	Надзорен инженер, ПЛРК ЕЖС, Општинска инспекција	- Вклучено во буџетот на потпроектот
6. Излевање на погонско гориво или моторни масти и масла; Испуштање на отпадни комунални води од работници; Хаварии на градежна механизација;	Сите работи	Визуелна проверка на присуство на маслени дамки на почвата Визуелна проверка маслени дамки во најблиското водено тело; земање мостри и лабораториски	Константно во тек на изведба на градежните работи	Надзорен инженер, ПЛРК ЕЖС, Општинска инспекција	- Вклучено во буџетот на потпроектот

План за управување со животна средина и социјалните аспекти за потпроектот "Прилепско Езеро – Нови авантури, нови можности"

Зголемено заматување на водите преку внес на градежен материјал или отпад.		испитувања во случај на контаминација			
7. Истекување на горива и масла од градежна механизација, процес кој може да предизвика влијанија врз подземните води, бидејќи нејзината филтрација оди преку почвата; Несоодветно управување со создадениот отпад на локација; Загадување на подземните води и почвата може да се случи и во случај на несреќи и итни случаи.	Сите работи	Визуелна проверка на присуство на маслени дамки на почвата; земање мостри и лабораториски испитувања во случај на поголеми прелевања	Константно во тек на изведба на градежните работи	Надзорен инженер, ПЛРК ЕЖС, Општинска инспекција	- Вклучено во буџетот на потпроектот
8. Генерирање на мешан комунален отпад Градежен шут од градежните	Сите работи	Физичка селекција на отпадот според тип на отпад; Контрола на документација за	Константно во тек на изведба на градежните работи	Изведувач, Надзорен инженер, ПЛРК ЕЖС, Општинска инспекција	- Вклучено во буџетот на потпроектот

План за управување со животна средина и социјалните аспекти за потпроектот "Прилепско Езеро – Нови авантури, нови можности"

активности Земјен материјал; справување со отпадот и соодветно прибирање, транспорт и одлагање		предаден отпад на овластени компаниии; Визуелна проверка за несоодветно одложен отпад и сите други мерки за ублажување дадени во планот за ублажување; Одобренија од општината; податоци за отпадот			
9. Појава и генерирање на опасен отпад од градежните активности	Сите работи	Визуелна проверка за присуство на опасен отпад; да се проверат податоците за отпад; Контрола на документацијата за отпад предаден на лиценцирани компаниии;	Константно во тек на изведба на градежните работи	Изведувач, Надзорен инженер, ПЛРК ЕЖС, Општинска инспекција	- Вклучено во буџетот на потпроектот
10. Зголемено ниво на бучава, како резултат на градежни активности	Сите работи	Процена на ниво на бучава; мерење во случај на поплаки или негативни инспекциски наоди.	Константно во тек на изведба на градежните работи	Изведувач, Надзорен инженер, ПЛРК ЕЖС, Општинска инспекција	- /
Оперативна фаза					

Управување со отпад					
Генерирање на комунален отпад од посетители	Функционирање на предвидените објекти во потпроектот.	Договори и податоци за отпад, визуелно	Според динамика на Јавно комунално претпријатие	Општинско комунално претпријатие	- /
Табела 9 План за мониторинг					

9. Улоги и одговорности за спроведување на Планот за управување со животна средина и социјалните аспекти

За време на изградбата, мерките за ублажување и мониторинг активности ќе се одвиваат паралелно со градежните активности. Тие ќе започнат во исто време кога вработените, опремата и / или материјалите ќе се достават на локацијата, и ќе заврши кога сите вработени, опрема и/или материјали ќе се отстранат од локацијата, односно по завршување на процесот на реконструкција.

Неопходно е активностите за мониторинг да се одвиваат и по периодот на завршувањето на активностите.

Детален мониторинг план, вклучувајќи го она што ќе се следи, каде, тип на инструменти и нивната прецизност, фреквенцијата/зачестеност на мерењата итн, треба да се приготви од страна на Изведувачот на активности за реализација на предвидените проектни активности за потпроектот „Прилепско Езеро – Нови авантури, нови можности.“

Изведувачот на градежните активности треба да обезбедува редовни извештаи до општина Прилеп. Истото важи и за мониторинг, надзор и одржување. Изведувачите треба да спроведат нивни мерки за ублажување, како и редовен мониторинг на активностите. Ако се случи некој вид на несреќа или загрозување на животната средина, известувањето да биде веднаш и без никакво одложување.

Барателот на средства (апликантот) се обврзува да доставува 3 месечни извештаи за имплементацијата и следењето на мерките за ублажување на влијанијата врз животната средина во форма на табеларен приказ (план за ублажување и план за следење) со дополнителна колона во која се дава статус на мерката и следењето на мерката (спроведено/неспроведено, кога, од страна на кој ентитет итн.).

10. ПРИЛОЗИ

ПРИЛОГ 1: Решение за одобрување на елаборатот за заштита на животната средина во врска со инфраструктурен проект за велосипедска патека од „Маркова чешма“ до пристапниот пат кон село Присад, Катастарска општина Ореовец и Катастарска општина Присад, општина Прилеп.

ПРИЛОГ 2: Решение за одобрување на елаборатот за заштита на животната средина во врска со проект за пристапен пат со паркинг простор за лесни моторни возила во согласност со Урбаниот план за Катастарска општина Дабница, општина Прилеп.

ПРИЛОГ 3: Решение за одобрување на елаборатот за заштита на животната средина во врска со столбна трафостаница и приклучен 10 (20) KV Далековод во Туристичко-рекреативниот центар Катастарска општина Дабница, општина Прилеп.

ПРИЛОГ 1

**ОПШТИНА ПРИЛЕП
ЛОКАЛНА САМОУПРАВА**

Бр. 10 – 127/2 од 09.05. 2019 година

Врз основа на член 24 став 7 од Законот за животна средина (Службен весник на РМ бр.53/05,81/05,24/07,159/08 , 83/09 ,48/10, 124/2010, 51/2011, 123/2012, 93/2013, 187/2013, 42/2014, 42/2014, 44/2015,129/2015, 39/2016), а по барање бр. 10-127/1 од 09.05. 2019 година од страна на **Одделение за ЛЕР при Општина-ЕЛС Прилеп**, во врска со одобрување на Елаборат за заштита на животната средина, Градоначалникот на општина Прилеп издава :

РЕШЕНИЕ

за ОДОБРУВАЊЕ НА ЕЛАБОРАТ ЗА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА

1. Со ова решение се одобрува Елаборатот за заштита на животната средина (изработен од ЈП ЗА ПУП Прилеп, под бр. 052-1/18) за градежните активности на сообраќајна градба третирана во Проект за инфраструктура (со тех. бр. 052/18), а насловена како ВЕЛОСИПЕДСКА ПАТЕКА од м.в. МАРКОВА ЧЕШМА до ПРИСТАПЕН ПАТ за с.ПРИСАД- КО Оревоец и КО Присад, Општина Прилеп, а која се проектира со цел развивање авантуристички туризам –крајна цел до туристичко-рекреативен центар планиран во Урбанистички план вон населено место.

2. Од доставената документација е констатирано дека со активностите при изградбата, како и активностите при функционирање-експлоатација на самата сообраќајна градба, кои според Уредба за дејности (Сл. вес. бр. 32/2012) припаѓаат на категорија на дејност третирана во глава X - ИНФРАСТРУКТУРНИ ПРОЕКТИ точка „1,,- Локални патишта и улици, нема да има значителни влијанија врз животната средина.

За тој факт зборува самиот вид на градбата, одн. урбанизирано регулирање на површини од јавен интерес, преку сообраќајна патека со завршница до планиран туристички центар, кој факт сам по себе значи придонес кон животната средина, а од друга страна заштита на истата се обезбедува преку имплементација на наведените програмски мерки.

3. Инвеститорот на градбата, се задолжува целосно и без исклучоци да се придржува кон пропишаниот режим и мерки за заштита предвидени во елаборатот за заштита на животната средина, како и кон дополнителни технички решенија, во колку низ периодот на експлоатација на градбата се покаже потреба од некаков вид на превенција кон заштитата.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ

Одделение за ЛЕР при Општина-ЕЛС Прилеп, до Градоначалникот на општината поднесе барање бр.10-127/1 од 09.05. 2019 година во врска со одобрување на Елаборат за заштита на животната средина, за градбата ВЕЛОСИПЕДСКА ПАТЕКА ОД м.в. МАРКОВА ЧЕШМА до ПРИСТАПЕН ПАТ за С.ПРИСАД- КО Оревоец и КО Присад - Општина Прилеп.

Предметниот елаборат е изготвен од страна на ЈП ЗА ПУП Прилеп,и е составен од текстуален дел и графички прилог- извадок од предметниот Проект за инфраструктура за сообраќајната градба; анализирани се неопходните компоненти, извори и видови на можни деградации и загадување, врз основа на што се дефинирани мерките за заштита на основните медиуми, одн. се елиминирани ризиците од деградација на пошироката локација.

Според погоре изнесеното, проектираните заштитни мерки во целост се апликативни.

Од горе изнесеното, а согласно чл. 24 став 3, 6 и 7 од Законот за животна средина се донесе решение како во диспозитивот.

УПАТСТВО ЗА ПРАВНО СРЕДСТВО: Против ова решение може да се поднесе жалба во рок од 15 дена од денот на приемот на решението до Министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина.

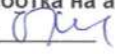
Жалбата се таксира со 250,00 денари административна такса.

Сметка:100000000063095

Уплатна сметка: 84015606691

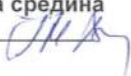
Приходна шифра:718127

Овластено лице за изработка на актот

Цветанка Магдеска

Одговорно лице

Раководител на Одделение за урбанизам
и заштита на животната средина

Марија Јовческа

Доставено до:

-Архива

-Одделение за ЛЕР Општина Прилеп

-Овластен инспектор за животна средина

ПРИЛОГ 2

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

ОПШТИНА ПРИЛЕП
ЛОКАЛНА САМОУПРАВА

Бр. 10 – 78/2 од 12.03. 2019 година

Врз основа на член 24 став 7 од Законот за животна средина (Службен весник на РМ бр.53/05,81/05,24/07,159/08 , 83/09 ,48/10, 124/2010, 51/2011, 123/2012, 93/2013, 187/2013, 42/2014, 42/2014, 44/2015,129/2015, 39/2016), а по барање бр. 10-78/2 од 07.03. 2019 година од страна на **Одделение за ЛЕР при Општина-ЕЛС Прилеп**, во врска со одобрување на Елаборат за заштита на животната средина, Градоначалникот на општина Прилеп издава :

РЕШЕНИЕ

за ОДОБРУВАЊЕ НА ЕЛАБОРАТ ЗА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА

1. Со ова решение се одобрува Елаборатот за заштита на животната средина (изработен од ЈП ЗА ПУП Прилеп, под бр. 009/19) за градежните активности на сообраќајна градба третирана во Основниот проект со тех. бр. 073/1, насловена како **ПРИСТАПНА УЛИЦА СО ПАРКИНГ ПРОСТОР ЗА ЛЕСНИ МОТОРНИ ВОЗИЛА ВО КО ДАБНИЦА**, од февруари 2019 година, а која се проектира со цел реализација на етапа од туристичко-рекреативен центар планиран со Урбанистички план вон населено место-УПВНМ одобрен со одлука бр. 09-362/2 од 30.01. 2019 год.

2. Од доставената документација е констатирано дека со активностите при изградбата, како и активностите при функционирање-експлоатација на самата сообраќајна градба, кои според Уредба за дејности (Сл. вес. бр. 32/2012) припаѓаат на категорија на дејност третирана во глава X - **ИНФРАСТРУКТУРНИ ПРОЕКТИ точка „1,- Локални патишта и улици**, нема да има значителни влијанија врз животната средина.

За тој факт зборува самиот вид на градбата, одн. урбанизирано регулирање на јавните површини- во пристапна патека која завршува со паркиралиште (предвидени на делови од КП 1565/1,1565/3, 1566, 1567/1, 1567/3 и 1583/1), кое само по себе значи придонес кон животната средина, а од друга страна заштита на истата се обезбедува преку имплементација на наведените програмски мерки.

3. Инвеститорот на градбата, се задолжува целосно и без исклучоци да се придржува кон пропишаниот режим и мерки за заштита предвидени во елаборатот за заштита на животната средина, како и кон дополнителни

технички решенија, во колку низ периодот на експлоатација на градбата се покаже потреба од некаков вид на превенција кон заштитата.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ

Одделение за ЛЕР при Општина-ЕЛС Прилеп, до Градоначалникот на општината поднесе барање бр.10-78/1 од 07.03. 2019 година во врска со одобрување на Елаборат за заштита на животната средина, за градбата **ПРИСТАПНА УЛИЦА СО ПАРКИНГ ПРОСТОР во КО Дабница- Општина Прилеп.**

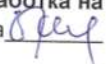
Предметниот елаборат е изготвен од страна на ЈП ЗА ПУП Прилеп,и е составен од текстуален дел и графички прилози кои се извадок од предметниот Основен проект за сообраќајната градба; анализирани се неопходните компоненти, извори и видови на можни деградации и загадување, врз основа на што се дефинирани мерките за заштита на основните медиуми, одн. се елиминирани ризиците од деградација на пошироката локација.

Според погоре изнесеното, проектираните заштитни мерки во целост се апликативни.

Од горе изнесеното, а согласно чл. 24 став 3, 6 и 7 од Законот за животна средина се донесе решение како во диспозитивот.

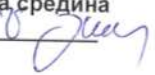
УПАТСТВО ЗА ПРАВНО СРЕДСТВО: Против ова решение може да се поднесе жалба во рок од 15 дена од денот на приемот на решението до Министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина. Жалбата се таксира со 250,00 денари административна такса. Сметка:100000000063095 Уплатна сметка: 84015606691 Приходна шифра:718127

Овластено лице за изработка на актот

Цветанка Магдеска

Одговорно лице

Раководител на Одделение за урбанизам и заштита на животната средина

Марија Јовческа

ГРАДОНАЧАЛНИК

ИЛИЈА ЈОВАНОВСКИ

Доставено до:

- Архива
- Одделение за ЛЕР Општина Прилеп
- Овластен инспектор за животна средина

ПРИЛОГ 3

Република Северна Македонија Министерство за животна средина и просторно планирање		Republika e Maqedonisë së Veriut Ministria e Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit Hapësinor		
УПРАВА ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА DREJTORIA PËR MJEDIS JETËSOR				
Арх.бр.УП1-11/4 655/2019 Дата: <u>31.05.2019</u>				
ДО: "ОПШТИНА ПРИЛЕП" ул. "Прилепски Бранители" бр.1 Прилеп				
ПРЕДМЕТ: Доставување на Решение ВРСКА: Ваш број 03-1476/1 од 30.04.2019 година				
Почитувани, Во прилог на овој допис Ви доставуваме Решение со број УП1-11/4 655/2019, за одобрување на Елаборатот за заштита на животната средина за објект – Столбна трафостаница и приклучен 10(20)/ KV Далековод во Туристичко-рекреативен центар во општина Прилеп, за потребите на општина Прилеп. Со почит,				
Исработил: Исмет Садик Контролзирале: Дејана Тодоровска Организи: Александар Петковски Одобрани: Вилјана Петковска Директор на Управа за животна средина Xhezmi Salhi		МИНИСТЕР Sadulla Duraki 		
Министерство за животна средина и просторно планирање на Република Северна Македонија Булевар „Пресвета Богородица“ бр. 3, Скопје Република Северна Македонија			Ministria e Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit hapësinor e Republikës së Maqedonisë së Veriut Bul. "Preseveta Bogorodica" nr. 3, Shkup Republika e Maqedonisë së Veriut	
			+389 2 3251 403 www.moepp.gov.mk	

70 40	Република Северна Македонија Министерство за животна средина и просторно планирање		Republika e Maqedonisë së Veriut Ministria e Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit Hapësinor
	УПРАВА ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА DREKTORIA PËR MJEDIS JETËSOR УМ-11/4-655/2019 31.05.2019		
	Врз основа на член 24 став 7 од Законот за животна средина (Службен весник на Република Македонија бр.53/2005, 81/2005, 24/2007, 159/2008, 83/2009, 48/2010, 124/2010, 51/2011, 123/2012, 93/2013, 42/2014, 44/2015, 129/2015 и 39/2016), постапувајќи по барањето на "Општина Прилеп", за одобрување на Елаборатот за заштита на животна средина број УП1-11/4 655/2019 од 30.04.2019 година, Директорот на Управата за животна средина при Министерството за животна средина и просторно планирање го издава следното		
	РЕШЕНИЕ		
	За одобрување на Елаборат за заштита на животна средина		
	1. Со ова Решение се одобрува Елаборатот за заштита на животната средина, од Април 2019 година, изготвен од страна на "ЕКО КОНТРОЛ" ДОО од Охрид, за проект: Столбна графостаница и приклучен 10(20)/ KV Далековод во Туристичко-рекреативен центар во општина Прилеп, за потребите на општина Прилеп. 2. Од доставената документација констатирано е дека со изведбата и работата на Столбна графостаница и приклучен 10(20)/ KV Далековод во општина Прилеп, нема да има значителни влијанија врз животната средина. 3. Инвеститорот се задолжува целосно и без исклучоци да се придржува кон пропишаниот режим и мерки за заштита предвидени во Елаборатот за заштита на животна средина, како и кон дополнителни решенија доколку низ изведбата и работењето на објектот се покаже потреба од зголемен обем и вид на превенција. 4. Ова Решение влегува во сила со денот на донесувањето.		
1	Министерство за животна средина и просторно планирање на Република Северна Македонија Пл. "Пресвета Богородица" бр. 3, Скопје Република Северна Македонија	Ministria e Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit hapësinor e Republikës së Maqedonisë së Veriut Bul. "Presveta Bogorodica" nr. 3, Shkup Republika e Maqedonisë së Veriut +389 2 3251 403 www.moep.gov.mk	

Република Северна Македонија
Министерство за животна средина
и просторно планирање

Republika e Maqedonisë së Veriut
Ministria e Mjedisit Jetësor
dhe Planifikimit Hapësinor

УПРАВА ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА
DREJTORIA PËR MJEDIS JETËSOR

Образложение

Од Ваша страна беше доставен Елаборат за заштита на животната средина за проект: Столбна трафостаница и приклучен 10(20)/ KV Далековод во Туристичко-рекреативен центар во општина Прилеп, за потребите на општина Прилеп.

Локацијата на која е предвидена изведбата на Столбна трафостаница и приклучен 10(20)/ KV Далековод ќе се врши во Туристичко-рекреативен центар на КП број 1583/1 КО Дабница во општина Прилеп.

Предметниот Елаборат за заштита на животната средина е изготвен согласно Правилникот за формата и содржината на Елаборатот за заштита на животната средина согласно со видовите на дејностите или активностите за кои се изработува елаборат, како и согласно со вршителите на дејноста и обемот на дејностите и активностите кои ги вршат правните и физичките лица, постапката за нивно одобрување како и начинот на водење на регистарот за одобрени Елаборати (Службен весник на Република Македонија бр. 44/2013 и 111/2014), од страна на "ЕКО КОНТРОЛ" ДОО од Охрид.

Правна поука: Против ова Решение може да се поднесе жалба во рок од 15 дена од денот на приемот на решението до Државна Комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.

Директор на
Управа за животна средина
Xhevdan Saliu

Изработил: Исмет Садику

Контролирал: Дејана Тодоровска

Александар Петковски

Согласен: Билјана Петковска

2

Министерство за животна средина и просторно планирање
на Република Северна Македонија

Плоштад „Пресвета Богородица“ бр. 3, Скопје

Република Северна Македонија

Ministria e Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit Hapësinor
e Republikës së Maqedonisë së Veriut

Bull. "Presveta Bogorodica" nr. 3, Shkup

Republika e Maqedonisë së Veriut

+389 2 3251 403

www.ekocontrol.mk